

KALVARIJOS GIMNAZIJOS 2023–2024 MOKSLO METŲ PRIEŠMOKYKLINIO, PRADINIO, PAGRINDINIO, VIDURINIO UGDYMO PROGRAMŲ UGDYMO PLANAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. 2023-2024 mokslo metų priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio, ugdymo programų ugdymo planai (toliau - ugdymo planai) reglamentuoja priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio, ugdymo programų įgyvendinimą.

2. Ugdymo planų tikslas – apibrėžti bendruosius ugdymo programų įgyvendinimo reikalavimus gimnazijos ugdymo turiniui formuoti ir ugdymo procesui organizuoti, sudarant lygias galimybes kiekvienam mokiniui siekti asmeninės pažangos ir įgyti mokymuisi visą gyvenimą būtinų kompetencijų.

3. Ugdymo planų uždaviniai:

3.1. nurodyti minimalų privalomą pamokų skaičių, skirtą ugdymo programoms įgyvendinti;

3.2. pateikti esmines nuostatas ugdymo procesui mokykloje organizuoti.

4. Ugdymo planuose vartojamos sąvokos:

4.1. **dalyko modulis** – apibrėžta, savarankiška ir kryptinga ugdymo programos dalis;

4.2. **laikinoji grupė** – mokinių grupė dalykui pagal modulį mokytis, diferencijuotai mokytis dalyko ar mokymosi pagalbai teikti;

4.3. **gimnazijos ugdymo planas** – gimnazijoje vykdomų ugdymo programų įgyvendinimo aprašas, parengtas vadovaujantis Bendraisiais ugdymo planais;

4.4. **pamoka** – pagrindinė nustatytos trukmės nepertraukiamo mokymosi organizavimo forma;

4.5. kitos ugdymo planuose vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose švietimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

II SKYRIUS UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS MOKSLO METŲ TRUKMĖ IR STRUKTŪRA

5. Mokslo metų pradžia – einamųjų metų rugsėjo 1 d., pabaiga – kitų metų rugpjūčio 31 d. Mokslo metus sudaro ugdymo procesas ir laikas, skirtas mokinių poilsiui – atostogoms. Mokiniais skiriamos rudens, žiemos (Kalėdų), žiemos, pavasario (Velykų) ir vasaros atostogos.

6. Ugdymo organizavimas 2023-2024 mokslo metais:

6.1. mokslo metų ir ugdymo proceso pradžia 2023 m. rugsėjo 1 d.;

6.2. priešmokyklinis ugdymas organizuojamas, taikant Kalvarijos savivaldybės tarybos 2023 m. gegužės 26 d. sprendimu Nr. T-87(1.5E) „Dėl Kalvarijos savivaldybės švietimo įstaigų priešmokyklinio ugdymo organizavimo modelių aprašo patvirtinimą“. Kalvarijos gimnazijoje formuojama priešmokyklinio ugdymo grupė;

6.2.1. programos įgyvendinimo minimali trukmė – 640 valandų arba 160 ugdomosios veiklos dienų, 20 val. per savaitę. Ugdymo proceso trukmė 2023-09-01 – 2024-05-28;

6.2.2. vaikams skiriamos atostogos:

Rudens atostogos	2023 m. spalio 30 d. – 2023 m. lapkričio 3 d.
Žiemos (Kalėdų) atostogos	2023 m. gruodžio 27 d. – 2024 m. sausio 5 d.
Žiemos atostogos	2024 m. vasario 19 d. – 2024 m. vasario 23 d.
Pavasario atostogos	2024 m. kovo 4 d. - kovo 8 d.
Pavasario (Velykų) atostogos	2024 m. balandžio 2 d. – 2024 m. balandžio 5 d.
Vasaros	2023 m. gegužės 29 d. - rugpjūčio 31 d.

6.3. ugdymo proceso trukmė 1-4 klasių mokiniams - 175 (35 sav.), 5-8, I-II gimnazijos klasių mokiniams - 185 (37 sav.), III gimnazijos klasės mokiniams - 180 (36 sav.), IV gimnazijos klasės mokiniams - 170 ugdymo dienų (34 sav.);

6.4. mokiniams skiriamos atostogos:

Rudens atostogos	2023 m. spalio 30 d. – 2023 m. lapkričio 3 d.
Žiemos (Kalėdų) atostogos	2023 m. gruodžio 27 d. – 2024 m. sausio 5 d.
Žiemos atostogos	2024 m. vasario 19 d. – 2024 m. vasario 23 d.
Pavasario (Velykų) atostogos	2024 m. balandžio 2 d. – 2024 m. balandžio 5 d.
Vasaros atostogos:	
1-4 kl.	2024 m. birželio 12 d. - rugpjūčio 31 d.
5-8, I-II kl.	2024 m. birželio 27 d. - rugpjūčio 31 d.
III kl.	2024 m. birželio 19 d. - rugpjūčio 31 d.

7. Mokslo metų ugdymo procesas skirstomas į trumpesnės trukmės laiko periodus pusmečius. Pusmečių laikotarpius nustato gimnazijos vadovas, suderinęs su gimnazijos taryba. Pusmečiai 2023-2024 m. m.

Pusmetis	Prasideda	Baigiasi
Pirmas	2023-09-01	2024-01-31
Antras		
1-4 klasės	2024-02-01	2024-06-11
5-8, I-II klasės	2024-02-01	2024-06-26
III klasės	2024-02-01	2024-06-18
IV klasės	2024-02-01	2024-06-04

8. Vasaros atostogos skiriamos pasibaigus ugdymo procesui. Atostogų pradžią mokiniams nustato gimnazijos vadovas, suderinęs su gimnazijos taryba ir Kalvarijos savivaldybės vykdomąja institucija ar jos įgaliotu savivaldybės administracijos direktoriumi. Vasaros atostogos trunka iki kitų mokslo metų ugdymo proceso pradžios.

9. IV gimnazijos klasės mokiniams vasaros atostogos skiriamos pasibaigus švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023-2024 mokslo metais nustatyti brandos egzaminų sesijai.

10. Gimnazija, suderinusi su Kalvarijos savivaldybės vykdomąja institucija ar jos įgaliotu savivaldybės administracijos direktoriumi, gali keisti atostogų laiką, bet ne trukmę.

11. Jeigu mokinių atostogų metu yra numatytas brandos egzaminas ar jo dalis, tarpinis patikrinimas, atostogų dienos, per kurias mokinytis laiko brandos egzaminą ar jo dalį, tarpinį patikrinimą, perkeliama į artimiausias ugdymo dienas.

ANTRASIS SKIRSNIS GIMNAZIJOS UGDYMO PLANAS

12. Gimnazija vykdomoms ugdymo programoms įgyvendinti parengia gimnazijos ugdymo planą vieneriems mokslo metams. Esant ugdymo organizavimo pokyčiams, gimnazijos ugdymo planas gali būti keičiamas ir prasidėjus mokslo metams.

13. Gimnazijos ugdymo planą rengia gimnazijos direktoriaus 2023 m. gegužės 10 d. įsakymu Nr. V1-32 „Dėl Kalvarijos gimnazijos 2023-2024 m. m. ir 2024-2025 m. m. ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų ugdymo planų rengimo darbo grupės sudarymo“ sudaryta darbo grupė.

14. Rengiant gimnazijos ugdymo planą gimnazija vadovaujasi Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“, Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. V-570 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“, Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašas), Bendraisiais ugdymo planais, Lietuvos higienos norma HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ (toliau – Higienos norma) ir kitais bendrąjį ugdymą reglamentuojančiais teisės aktais.

15. Kalvarijos gimnazijoje ugdymo proceso organizavimas 2023-2024 mokslo metais. Įgyvendinamos tokios programos:

15.1. Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – 2022 m. Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosios programos), 1, 3, 5, 7 klasėse ir I, III gimnazijos klasėse;

15.2. Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 „Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – kartu 2008 m. Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosios programos, o kiekviena atskirai – 2008 m. Pradinio ugdymo bendrosios programos, 2008 m. Pagrindinio ugdymo bendrosios programos), 2, 4, 6, 8 klasėse ir II gimnazijos klasėse, išskyrus Chemijos ir Fizikos bendrąsias programas 8 klasėje;

15.3. Vidurinio ugdymo bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-269 „Dėl Vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – 2011 m. Vidurinio ugdymo bendrosios programos), IV gimnazijos klasėje;

15.4. Chemijos bendroji programa, nurodyta 2022 m. Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų 24 priede, ir Fizikos bendroji programa, nurodyta 2022 m. Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų 25 priede 8 klasėje.

16. Gimnazijos ugdymo plane, atsižvelgiant į gimnazijos kontekstą, mokinių amžiaus grupes, sąlygas ugdymo procesui organizuoti, trumpai aprašomi gimnazijos priimti sprendimai ugdymo procesui organizuoti įgyvendinant bendrąsias programas. Gimnazijos ugdymo plane numatomi tokie susitarimai:

16.1. ugdymo proceso organizavimo gimnazijoje kalendorius, t. y. planuojamos organizuoti gimnazijoje veiklos, renginių per numatytą ugdymo procesui laiką išdėstymas laiko juostoje / laikaraštyje, kurio tikslas – informuoti gimnazijos bendruomenę apie planuojamas organizuoti gimnazijoje veiklas, padėti mokytojams ir mokiniams planuoti savo kasdienę veiklą, atsižvelgiant į gimnazijos ugdymo proceso kalendorių;

16.2. užsienio kalbų, pasirenkamųjų dalykų, neformaliojo vaikų švietimo užsiėmimų teikiama pasiūla mokiniams;

16.3. mokymosi ir švietimo pagalbos teikimas;

16.4. kiti aktualūs gimnazijos susitarimai (pvz., mokiniams teikiamų užduočių į namus apimtis, ugdymo ne gimnazijos aplinkose organizavimas ir kt.).

17. Gimnazija gali nuspręsti organizuoti daugiau pamokų, nei nustatytas minimalus pamokų skaičius Bendruosiuose ugdymo planuose, nepažeisdama Higienos normos reikalavimų, tačiau gimnazijos ugdymo plano kontaktinių valandų skaičius negali viršyti Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 679 „Dėl Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašas), nustatytų klasės kontaktinių valandų skaičiaus per mokslo metus.

18. Darbo grupės parengtas gimnazijos ugdymo plano projektas suderinamas su gimnazijos taryba, taip pat su Kalvarijos savivaldybės vykdomąja institucija ar jos įgaliotu savivaldybės administracijos direktoriumi.

19. Gimnazijos vadovas gimnazijos ugdymo planą tvirtina iki mokslo metų pradžios.

TREČIASIS SKIRSNIS

UGDYMO PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMO ORGANIZAVIMAS

20. Priešmokyklinio ugdymo programos įgyvendinimo minimali trukmė – 640 valandų arba 160 ugdomosios veiklos dienų, 20 val. per savaitę. Ugdymo proceso trukmė 2023-09-01 – 2024-05-28.

21. Bendrojo ugdymo proceso trukmė 1-4 klasių mokiniams - 175 (35 sav.), 5-8, I-II gimnazijos klasių mokiniams - 185 (37 sav.), III gimnazijos klasės mokiniams - 180 (36 sav.), IV gimnazijos klasės mokiniams - 170 ugdymo dienų (34 sav.).

22. Mokslo metų ugdymo procesas skirstomas į trumpesnės trukmės laiko periodus pusmečius.

23. Mokymosi trukmė apibrėžiama pamokų skaičiumi per dieną ir nepertraukiamo mokymosi laiku, kurį reglamentuoja Higienos norma:

23.1. per dieną 1 klasėje negali būti daugiau kaip 5 pamokos, 2–4 klasėse – 6 pamokos, 5–8 klasėse, I–IV gimnazijos klasėse – 7 pamokos;

23.2. pamokos trukmė 1 klasėje ne ilgesnė kaip 35 min., kitose klasėse – 45 min. Jeigu ugdymo procesas yra organizuojamas kitokia mokymosi forma (projekto, didaktinio žaidimo, kūrybinio darbo ar kt.), nepertraukiamas mokymosi laikas gali būti koreguojamas, tačiau nepertraukiamo mokymosi trukmė neturi būti ilgesnė kaip 90 min. Šio punkto nuostatos netaikomos mokinių mokymosi pasiekimų patikrinimams (brandos egzaminams ir kitiems mokymosi pasiekimų patikrinimo būdams), vykdomiems pagal švietimo ir mokslo ministro patvirtintas mokymosi pasiekimų patikrinimų programas ir mokymosi pasiekimų patikrinimų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašą.

24. Ugdymo savaitė yra 5 darbo dienų mokymosi periodas, cikliška besikartojantis ugdymo procese.

25. Klasės dalykų turiniui įgyvendinti per skirtą ugdymo laiką ir pamokų skaičių rengiamas pamokų tvarkaraštis. Jame numatoma klasei skirtų pamokų organizavimo seka per dieną, savaitę. Gimnazijos pamokų tvarkaraštis per mokslo metus gali būti pertvarkomas, atsižvelgiant į ugdymo procesui keliamus uždavinius.

26. Mokymosi veiksmingumui didinti, rekomenduojama numatyti pamokų tvarkaraštyje ne tik pavienes, bet dvi iš eilės viena po kitos to paties dalyko organizuojamas pamokas. Nepertraukiamo

mokymosi laikas gali būti ilginamas iki 90 min. Mokymosi laikas gali būti ir ilgesnis pagal ugdymo procese kylančius mokymosi poreikius, numatant laiką higieninei pertraukai.

27. Gimnazija sudaro galimybes mokiniams kiekvieną dieną – prieš pamokas ar (ir) tarp pamokų – užsiimti fiziškai aktyvia veikla. Kiekvieną dieną organizuojama bent viena ne trumpesnė kaip 20 min. trukmės pertrauka, skirta fiziškai aktyvioms veikloms.

28. Gimnazija užtikrina, kad per mokslo metus ugdymo procese būtų organizuojamas Bendruosiuose ugdymo planuose nustatytas pamokų skaičius. Pamokų, organizuojamų per savaitę, skaičius gali būti mažesnis ir (ar) didesnis, nei numatytas Bendruosiuose ugdymo planuose, tačiau metinių pamokų skaičius negali būti mažesnis.

29. Gimnazija gali intensyvinti ugdymo procesą, t. y. nustatytą pamokų skaičių įgyvendinti per mažesnę ugdymo dienų skaičių.

30. Prireikus intensyvinti ugdymo procesą, gimnazijos ugdymo plane numatoma, koku laiku ir kokių dalykų mokymą planuojama intensyvinti. Intensyvindama ugdymo procesą, gimnazija atsižvelgia į Higienos normą.

31. Reguluodama mokinių mokymosi krūvius:

31.1. gimnazija vykdo mokinių mokymosi krūvio stebėseną, užtikrina, kad mokymosi krūvis atitiktų teisės aktų reikalavimus, ir priima šiuos sprendimus mokinių mokymosi krūviui reguliuoti:

31.1.1. per vieną dieną gali būti rašomas tik vienas kontrolinis darbas;

31.1.2. atsiskaitomieji darbai negali būti atliekami iš karto po ligos, dieną prieš atostogas ir po atostogų. Po ilgiau nei savaitę užsitęsios ligos, atsiskaitomieji darbai turi būti atlikti per dvi savaites;

31.1.3. užduotys namuose skiriamos tikslingai, atliktos išanalizuojamos ir aptariamoms, jų apimtis ir atlikimo trukmė turi atitikti mokinių amžių;

31.2. mokiniams skiriamos diferencijuotos užduotys;

31.3. gimnazija, vadovaudamasi 2022 m. rugsėjo 22 d. direktoriaus įsakymu Nr. V1-53 patvirtintu „Kalvarijos gimnazijos mokinių atleidimo nuo menų, fizinio ugdymo ir kitų dalykų privalomų pamokų (ar jų dalies) lankymo tvarkos aprašu“, priima sprendimus dėl mokinio atleidimo nuo dalies pamokų lankymo tų dalykų, kurių jis mokosi pagal neformaliojo vaikų švietimo programas, taip pat formalųjį švietimą papildančio ugdymo programas (muzikos, dailės, menų, sporto ir kitas).

32. Teikiant mokymosi pagalbą:

32.1. ugdymo procese nuolat stebima mokinio daroma individuali pažanga ir pasiekimai. Mokiniui suteikiama savalaikė mokymosi pagalba, kad mokinys galėtų likviduoti mokymosi spragas, jų negilindamas, arba kad mokinys, turintis išskirtinių gabumų, galėtų pagerinti savo mokymosi pasiekimus;

32.2. jeigu kyla mokymosi sunkumų, sudaromos sąlygos konsultuotis:

32.2.1. mokinių grupėje, sudarytoje iš tos pačios klasės ar skirtingų klasių panašaus amžiaus mokinių;

32.2.2. ne tik su mokačiu mokytoju, bet ir su kitu to paties dalyko mokytoju, mokačiu gimnazijoje;

32.2.3. intensyviai 2-3 kartus per savaitę trumpiau nei pamoka trunkančiose ir ilgesnės trukmės konsultacijose;

32.3. gimnazija užtikrina ne tik vienkartinės, bet sisteminės mokymosi pagalbos teikimą apimdama pasiekimų žemėjimo prevenciją, intervenciją sprendžiant iškilusias problemas ir kompensacinių priemonių taikymą, kai suteikiama pagalba ar mokymosi priemonės, kurių mokiniai negali gauti namuose, sąlygų sudarymą išskirtinių gabumų mokinių mokymuisi ir pan.;

32.4. ilgalaikės konsultacijos, t. y. kurių trukmė lygi pamokos trukmei ir kurios teikiamos visus mokslo metus, įskaitomos į mokinio mokymosi krūvį. Trumpalaikės konsultacijos, trunkančios trumpiau nei pamoką arba trumpesnę laikotarpį (pvz., mėnesį, trimestrą ar semestrą), neįskaitomos į mokinio mokymosi krūvį.

33. Priimdama sprendimus mokymui diferencijuoti ir mokymuisi individualizuoti:

33.1. dėl mokinio individualaus ugdymo plano sudarymo, kuriame numatoma, kaip mokymosi turinys pritaikomas mokiniui pagal jo mokymosi galias ir mokymosi poreikius, mokykla nustato plano formą ir turinio struktūrą. Individualaus ugdymo planą privaloma sudaryti mokiniui, kuris:

33.1.1. mokosi pagal vidurinio ugdymo programą;

33.1.2. atvykęs arba grįžęs iš užsienio;

33.1.3. mokomas namie pagal gydytojų konsultacinės komisijos rekomendacijas;

33.1.4. turi specialiųjų ugdymosi poreikių;

33.1.5. išskirtinių gabumų mokiniui, siekiančiam aukštų mokymosi pasiekimų;

33.2. dėl laikinųjų grupių mokymuisi sudarymo:

33.2.1. mokymo procesui diferencijuoti sudaromos laikinosios grupės, kurių sudarymo poreikį lemia kai kurių dalykų mokymo(si) specifika ir organizavimo sprendimai mokiniams pasirinkus mokytis daugiau įvairesnio turinio dalykų;

33.2.2. laikinosios grupės sudaromos mokinių klasę mokymosi tikslais dalijant į mažesnes grupes, sujungiant paralelių ar gretimų klasių besimokančiuosius į laikinai sudarytą grupę (pvz., tik pamokai);

33.2.3. 2021 m. birželio 18 d. mokytojų tarybos posėdžio (protokolas Nr.V3-5) nutarimu susitarta dėl klasių dalijimo į grupes principų, laikinųjų (mobiliųjų) grupių sudarymo ir skaičiaus atsižvelgus į turimas mokymo lėšas. Mokinių skaičius laikinojoje grupėje negali būti didesnis nei nustatytas didžiausias mokinių skaičius klasėje. Nustatytas minimalus mokinių skaičius laikinose (mobiliosiose) grupėse:

33.2.3.1. pradiniam ugdyme – 10 mokinių;

33.2.3.2. pagrindinio ugdymo programos – 10 mokinių;

33.2.3.3. vidurinio ugdymo programos – 8 mokiniai;

33.2.3.4. viduriniame ugdyme sudaromos atskiros grupės mokiniams pagal pasirinktų dalykų programas bei jų kursus, atskirus dalykus. Jei dalyką, dalyko kursą pasirinko mažiau kaip 8 mokiniai, mokymas vykdomas atsižvelgiant į gimnazijos galimybes, taikant savarankiško mokymo proceso organizavimo būdą;

33.2.3.5. nesusidarius mokinių grupei mokiniui (mokiniams) sudaroma laikinoji grupė iš kelių klasių mokinių.

33.2.4. laikinosios grupės sudaromos per dorinio ugdymo, lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos, fizinio ugdymo, užsienio kalbų, technologijų ir informatikos ar informacinių technologijų dalykams mokytis, gamtos mokslų tiriamiesiems darbams atlikti, atsižvelgiant į darbo vietų kabinetuose, laboratorijose skaičių, kurį nustato Higienos norma, norint užtikrinti ugdymo kokybę, optimalias ir saugias mokinių darbo sąlygas, atsižvelgiant į mokinių skaičių klasėje, darbo vietų kabinetuose skaičių, poreikį, lytį, saugą, turimas mokymo lėšas:

Mokomasis dalykas	Klasės	Grupę sudarančių mokinių skaičius
Dorinis ugdymas	1-4, 5-8, I-II	Jeigu tos pačios klasės mokiniai yra pasirinkę ir tikybą, ir etiką. Grupės jungiamos iš paralelių klasių, jei jose yra mažiau nei 10 tą dalyką pasirinkusių mokinių.
Lietuvių kalba ir literatūra	5-8	Klasė gali būti dalijama, atsižvelgiant į gimnazijai skirtas mokymo lėšas ir žmogiškųjų išteklių galimybes, esant ne mažiau kaip 21 mokiniui.
Matematika	5-8	Klasė gali būti dalijama, atsižvelgiant į gimnazijai skirtas mokymo lėšas ir žmogiškųjų išteklių galimybes, esant ne mažiau kaip 21 mokiniui.
Fizinis ugdymas	7-8, I-II	Pagal lytį (mergaičių ir berniukų) sugrupuotos iš paralelių ar gretimų klasių. Atskiros grupės sudaromos esant ne mažiau 10 mokinių.

Mokomasis dalykas	Klasės	Grupę sudarančių mokinių skaičius
Technologijų	5-8, I-IV	Atsižvelgiant į darbo vietų kabinetuose skaičių ir įrangą – ne daugiau kaip 15 mokinių grupėje, išskyrus III-IV gimnazijos klasių mokinių grupes.
Informatikos/Informacinių technologijų		
Užsienio kalbos	1-4 5-8, I-II	Klasė dalijama (atsižvelgus į gimnazijai skirtas mokymo lėšas) esant ne mažiau kaip 20 mokinių. Klasė dalijama (atsižvelgus į gimnazijai skirtas mokymo lėšas) esant ne mažiau kaip 21 mokiniui. Skirstant mokinius per pirmosios užsienio kalbos pamokas į grupes, grupės sudaromas pagal panašų pasiekimų lygį. Išimtis vokiečių kalbos mokymui 6-8, I-II gimnazijos klasėse – jungtinę grupę gali sudaryti mažiau nei 10 mokinių.
Neformalusis švietimas	1-4, 5-8, I-IV	Ne mažiau kaip 12 mokinių.
Laikinoji grupė	1-4, 5-8, I-II	Ne daugiau kaip 24 mokiniai. Ne daugiau kaip 30 mokinių. Dalykų moduliams, pasirenkamiesiems dalykams – ne mažiau kaip 10 ir ne daugiau kaip 30 mokinių. Laikinosios grupės, skirtos gabių ir mokymosi sunkumų turinčių mokinių ugdymui, ne mažesnės kaip 10 mokinių.
	III-IV	Vidurinio ugdymo programos grupė dalykui, dalyko moduliui sudaroma iš ne mažiau kaip 8 ir ne daugiau kaip 30 mokinių.

33.3. dėl I, II gimnazijų klasėse skiriamų pamokų mokinių mokymosi poreikiams tenkinti ir mokymosi pagalbai teikti skirstymo. Bendruosiuose ugdymo planuose nustatytą skiriamų pamokų skaičių klasių grupėms skiria:

33.3.1. pasirenkamiesiems dalykams mokytis;

33.3.2. konsultacijoms pagal mokinių poreikį ir mokinio mokytojo siūlymus organizuoti;

33.3.3. papildomoms pamokoms dalyko mokymosi turiniui įgyvendinti;

33.3.4. laikinosioms grupėms sudaryti;

33.3.5. projektinei veiklai organizuoti;

33.3.6. gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos, matematikos integruotoms, praktinėms ir kūrybiškoms veikloms (*angl. Science, Technology, Engineering, Art (creative activities), Mathematics*) (toliau – STEAM) atviros prieigos STEAM centruose organizuoti;

33.3.7. mokyklos sprendimu kitiems mokinių mokymosi poreikiams tenkinti.

34. Ugdymo procesas gali būti organizuojamas ne tik gimnazijoje, bet ir kitose aplinkose, sudarant sąlygas mokiniams giliau suprasti supantį pasaulį, autentiškais sąlygomis išbandyti realius sprendimus:

34.1. tiesiogiai siejant dalyko mokymosi turinį, ugdomas kompetencijas su ne gimnazijos mokymosi aplinka;

34.2. pritaikant pamokų tvarkaraštį ugdymo procesui organizuoti ne mokykloje, lanksčiai jį keičiant, siekiama užtikrinti, kad dalies mokinių mokymasis ne mokykloje nesutrikdytų įprasto ugdymo proceso.

35. Mokinio iki 14 metų tėvai (globėjai), mokinys nuo 14 iki 18 metų turėdamas tėvų (rūpintojų) rašytinį sutikimą, gali prašyti atleisti mokinį nuo dalyko (dalykų) dalies pamokų, jeigu mokinys mokosi arba yra baigęs formalųjį švietimą papildančio ugdymo ar neformaliojo vaikų švietimo programą, kurios turinys yra artimas ar tapatus dalyko bendrajai programai. Tokiu atveju privalu pateikti:

35.1. dalyko mokytojui neformaliojo vaikų švietimo programą, pagal kurią mokinys mokosi, ar nuorodą į ją arba formalųjį švietimą papildančio ugdymo programos, pagal kurią mokosi, turinį;

35.2. mokytojui patvirtinus, kad neformaliojo vaikų švietimo ar formalųjį švietimą papildančio ugdymo programos turinys atitinka dalyko bendrosios programos turinį iš dalies ar visiškai, mokytojas siūlo gimnazijos vadovui atleisti mokinį nuo dalyko dalies ar visų pamokų lankymo;

35.3. gimnazijos vadovo įsakymu mokinys yra atleidžiamas nuo dalyko dalies pamokų lankymo, numatant mokinio atsiskaitymus ir pasiekimų vertinimo būdus. Gimnazija gali priimti sprendimą dėl menų, fizinio ugdymo ar kitų dalykų vertinimų, gautų mokantis pagal formalųjį švietimą papildančias programas, įskaitymo ir konvertavimo į atitinkamo dalyko pažymius pagal dešimtbalę vertinimo skalę ar lygį (pradinio ugdymo procese).

36. Jeigu mokinys yra einamųjų metų nacionalinių ar tarptautinių olimpiadų, konkursų prizinininkas, jam pageidaujant gali būti atleistas nuo dalyko dalies ar visų pamokų lankymo. Mokinui pateikus prašymą gimnazijos vadovui, gimnazijos vadovo įsakymu mokinys yra atleidžiamas nuo dalyko dalies ar visų pamokų lankymo, numatant mokinio atsiskaitymą. Mokinys neatleidžiamas nuo visų ar dalies pamokų lankymo to dalyko, kurio laikys nacionalinį mokinių pasiekimų patikrinimą, pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimą ar brandos egzaminą.

37. Gimnazija priima sprendimus dėl ugdymo laiko įskaitymo mokiniui, kai jis atstovauja gimnazijai varžybose, konkursuose, olimpiadose per atostogas, savaitgalio ar švenčių dienomis. Tos dienos įskaitomos į mokinio ugdymosi dienų skaičių. Mokinio prašymu jo poilsio dienos gali būti nukeliamos į artimiausias darbo dienas. Gimnazija taip pat gali suteikti laisvą nuo pamokų laiką pasiruošti dalyvauti ir dalyvaujant šalies ir tarptautinėse olimpiadose, varžybose. Šis laikas yra įskaitomas į mokinio ugdymosi dienų skaičių.

38. Mokinio iki 14 metų tėvai (globėjai), mokinys nuo 14 iki 18 metų, turintis tėvų (rūpintojų) rašytinį sutikimą, gali prašyti atleisti mokinį nuo dalyko (dalykų) dalies pamokų, jeigu mokinys mokosi arba yra baigęs formalųjį švietimą papildančio ugdymo ar neformaliojo vaikų švietimo programą (muzikos, dailės, menų, sporto ir kitas), kurios turinys yra artimas ar tapatus dalyko bendrajai programai, arba kai mokinys yra nacionalinių ar tarptautinių olimpiadų, konkursų einamaisiais mokslo metais prizinės vietos laimėtojas. Tokiu atveju privalu pateikti:

38.1. dalyko mokytojui neformaliojo vaikų švietimo programą, pagal kurią mokinys mokosi, ar nuorodą į ją arba formalųjį švietimą papildančio ugdymo programos, pagal kurią mokosi, turinį;

38.2. mokytojui patvirtinus, kad neformaliojo vaikų švietimo ar formalųjį švietimą papildančio ugdymo programos turinys atitinka dalyko bendrosios programos turinį, mokytojas siūlo mokyklos vadovui atleisti mokinį nuo dalyko dalies pamokų lankymo;

38.3. gimnazijos vadovo įsakymu mokinys yra atleidžiamas nuo dalyko dalies pamokų lankymo, numatant mokinio atsiskaitymus ir pasiekimų vertinimo būdus;

38.4. mokinys, atleistas nuo dalyko dalies pamokų lankymo, jų metu gali užsiimti kita ugdomąja veikla ar mokytis savarankiškai arba pagal individualų ugdymo planą dalyvauti kitose pamokose / veiklose. Jeigu šios pamokos pagal pamokų tvarkaraštį yra pirmosios ar paskutinės, mokinys gimnazijos sprendimu į gimnaziją gali atvykti vėliau arba išvykti anksčiau. Apie tai gimnazija informuoja mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus).

39. Gimnazija sudaro galimybes mokiniams kiekvieną dieną – prieš pamokas ar (ir) tarp pamokų – užsiimti fiziškai aktyvia veikla. Kiekvieną dieną rekomenduojama bent viena ne trumpesnė kaip 20 min. trukmės pertrauka, skirta fiziškai aktyvioms veikloms.

40. Mokiniams, kurie mokosi savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu, gimnazija teikia konsultacijas. Konsultacijos gali būti pavienės ar grupinės, susidarius didesniam mokinių skaičiui.

41. Konsultacijoms besimokantiesiems savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu skiriama iki 15 procentų Kalvarijos gimnazijos ugdymo planų 70, 74, 85, 88 punktuose nustatyto

metinių arba savaitinių pamokų skaičiaus. Konsultacijos gali būti organizuojamos įvairiais mokymo proceso organizavimo būdais. Joms organizuoti sudaromas tvarkaraštis.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

MOKYMOSI PAGALBOS TEIKIMAS MOKINIUI NEPASIEKUS PATENKINAMO PASIEKIMŲ LYGMENS PATIKRINIMUOSE

42. Mokiniai, įgijusiam pradinį ar pagrindinį išsilavinimą arba baigusiam pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį ir nepasiekusiam patenkinamo pasiekimų lygio dalyvaujant nacionaliniuose mokinių pasiekimų patikrinimuose ar pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimuose (toliau šiame skirsnyje – Pasiekimų patikrinimas) ir nepasiekusiam vertinto dalyko patenkinamo pasiekimų lygmens, sudaromas individualių mokymosi pasiekimų gerinimo planas ir skiriama reikalinga mokymosi pagalba.

43. Jei mokinys Pasiekimų patikrinimų metu nepasiekė kelių vertintų dalykų patenkinamo pasiekimų lygmens, reikalinga mokymosi pagalba skiriama kiekvienam dalykui atskirai.

44. Reikiama mokymosi pagalba mokiniams, nepasiekusiems patenkinamo pasiekimų lygio Pasiekimų patikrinimuose, organizuojama vadovaujantis Kalvarijos savivaldybės tarybos 2023 m. liepos 28 d. sprendimu Nr. T-127(1.5E) „Dėl mokymosi pagalbos mokiniui, nepasiekusiam patenkinamo pasiekimų lygmens pasiekimų patikrinimuose, teikimo“. Reikiamos mokymosi pagalbos teikimas, vykdant papildomas, ne trumpesnės kaip vienos pamokos trukmės konsultacijas, organizuojamas gimnazijoje, kurioje mokinys mokosi. Konsultacijas teikia mokęs mokytojas, kitas gimnazijos mokytojas. Konsultacijos organizuojamos ne pamokų metu pagal iš anksto mokiniams žinomą tvarkaraštį.

45. Prieš pradėdamas teikti konsultacijas, mokytojas susipažįsta su mokinių Pasiekimų patikrinimų rezultatais (ataskaita) ir, aptaręs mokymosi spragas su kiekvienu mokiniu, parengia kiekvieno mokinio individualių mokymosi pasiekimų gerinimo planą, kuriame numato bendrą konsultacijų skaičių, konsultacijų temas ir trukmę, įvardija mokiniui būtinas atlikti užduotis, jų vertinimą.

46. Kiekvienam mokiniui skiriama ne mažiau kaip 20 konsultacijų. Konsultacijos gali būti vykdomos intensyviai, t. y. išdėstant jas per kelis mėnesius arba išdėstant jas tam tikru periodiškumu per visas ugdymo dienas. Konsultacijos teikiamos ne didesnėse kaip 5 mokinių grupėse. Jei mokinys nedalyvauja paskirtose konsultacijose, apie tai informuojami tėvai (globėjai, rūpintojai). Mokinio praleistos konsultacijos nėra kompensuojamos.

PENKTASIS SKIRSNIS

MOKINIŲ MOKYMO NAMIE IR UGDYMOŠI ŠEIMOJE ORGANIZAVIMAS

47. Mokinių mokymas namie organizuojamas vadovaujantis Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V-1405 „Dėl Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu.

48. Pradinio ugdymo programa įgyvendinama, ugdymą organizuojant pagal dalykų bendrąsias programas arba jas integruojant į kitų dalykų turinį.

49. Mokiniai, kurie mokosi namie:

49.1. pagal pradinio ugdymo programą savarankišku ar (ir) nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, leidus gydytojui, pavienio ar grupinio mokymosi forma:

49.1.1. 1-3 klasėse skiriama 315 pamokų per mokslo metus (9 pamokos per savaitę);

49.1.2. 4 klasėje skiriama 385 pamokos per mokslo metus (11 pamokų per savaitę);

49.2. mokiniui, kuris mokosi namie pagal pagrindinio ar pagal vidurinio ugdymo programą savarankišku ar (ir) nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu pavienio ar grupinio mokymosi forma:

49.2.1. 5-6 klasėse skiriamos 444 pamokos per mokslo metus (12 pamokų per savaitę);

49.2.2. 7-8 klasėse skiriama 481 pamoka per mokslo metus (13 pamokų per savaitę);

49.2.3. I-II gimnazijos klasėse skiriamos 555 pamokos per mokslo metus (15 pamokų per savaitę);

49.2.4. III gimnazijos klasėje skiriamos 504 pamokos (14 pamokų per savaitę);

49.2.5. IV gimnazijos klasėje skiriamos 476 pamokos per mokslo metus (14 pamokų per savaitę).

50. Suderinus su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) gimnazijos vadovo įsakymu mokinys, kuris mokosi namie pagal pradinio ugdymo programą, gali nesimokyti meninio ugdymo dalykų ir fizinio ugdymo, pagal pagrindinio ugdymo programą – dailės, muzikos, technologijų ir fizinio ugdymo, pagal vidurinio ugdymo programą – meninio ugdymo, laisvai pasirenkamų dalykų ir modulių, fizinio ugdymo, neatlikti socialinės-pilietinės veiklos. Dienyne ir mokinio individualiame ugdymo plane prie dalykų, kurių mokinys nesimoko, įrašoma „atleista“. Pamokos, gydytojo leidimu lankomos gimnazijoje, įrašomos į mokinio individualų ugdymo planą.

51. Gimnazijos sprendimu mokiniui, kuris mokosi namuose, gali būti skiriama iki 2 papildomų pamokų per savaitę mokymosi pasiekimams gerinti.

52. Sudarant mokinio individualų ugdymo planą jis derinamas su mokiniu ir jo tėvais (globėjais, rūpintojais). Pamokos, skirtos mokymui namuose, paskirstomos dalykams, kuriuos mokinys mokysis, atsižvelgiant į jo sveikatą ir išlaikant savaitei skirtų pamokų skaičių. Savaitės pamokų skaičius nekeičiamas, bet dalykams skiriamų pamokų skaičius gali kisti, jeigu pamokų tvarkaraštis sudaromas ne vienai savaitei, o mėnesiui, bet išlaikant dalykui numatytų skirti pamokų savaitinį vidurkį.

53. Mokinys gali būti ugdomas (ugdytis) šeimoje pagal pradinio, pagrindinio ar vidurinio ugdymo programą. Gimnazija padeda mokinio tėvams (globėjams, rūpintojams) organizuoti vaikų ugdymą šeimoje, vadovaudamasi Ugdymosi šeimoje įgyvendinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 504 „Dėl Ugdymosi šeimoje įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMO YPATUMAI 2023–2024 MOKSLO METAIS

54. 2023-2024 mokslo metais pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosios programos įgyvendinamos vadovaujantis Kalvarijos gimnazijos ugdymo plano 15 punktu.

55. Gimnazijos vadovas ar jo įgaliotas darbuotojas organizuoja pasirengimą įgyvendinti 2022 m. Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrąsias programas ir koordinuoja jų įgyvendinimą.

56. 2022 m. Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų įgyvendinimas grindžiamas viso gimnazijos personalo dalyvavimu ir remiasi ciklišku planavimo, įgyvendinimo ir refleksijos principu.

57. Gimnazija užtikrina ugdymo turinio perimamumą ir nuoseklumą tarp 2008 m. Pradinio, pagrindinio bendrųjų programų, 2011 m. Vidurinio ugdymo bendrųjų programų ir 2022 m. Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų, siekdama, kad mokinių mokymosi procese neliktų mokymosi spragų dėl bendrųjų programų kaitos.

58. Pradėdama įgyvendinti mokymosi turinį, gimnazija supažindina mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus) su dalykų mokymosi turinio pasikeitimais, informuoja apie mokinių pasiekimų vertinimo kaitą.

59. Mokytojai, įvertinę dalyko mokymosi turinio pasikeitimus, ugdymo procese kompensuoja mokymosi turinio trūkstamas temas. Ypatingas dėmesys skiriamas naujai formuojamoms klasėms, kurias sudaro iš skirtingų mokyklų atvykę mokiniai, kurie gali būti mokėsi pagal skirtingą dalykų mokymosi turinį. Tokiu atveju mokiniams skiriama individuali mokymosi pagalba.

60. 2022 m. Pradinio, pagrindinio ugdymo bendrųjų programų dalykų mokymosi turinys pateikiamas, apimant 70 proc. Bendruosiuose ugdymo planuose dalykui numatytų metinių pamokų. Likusias pamokas mokytojas gali užpildyti mokytojo pasirinktu mokymosi turiniu, skirti laiko

mokinių žinioms ir gebėjimams įtvirtinti, bendrųjų programų skirtumams likviduoti, integruojamosioms pamokoms ir pan. Gimnazijoje susitarta dėl mokymosi turinio pasirinkimo principų, įgyvendinimo nuostatų ir derinimo su kitais toje klasėje ar gretimose klasėse dirbančiais mokytojais, atsižvelgiant į mokinių mokymosi poreikius.

SEPTINTASIS SKIRSNIS

UGDYMO ORGANIZAVIMAS GRUPINE MOKYMOSI FORMA NUOTOLINIU MOKYMO PROCESO ORGANIZAVIMO BŪDU IR KASDIENIU MOKYMO PROCESO ORGANIZAVIMO BŪDU

61. Gimnazija, organizuodama ugdymo procesą kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu, gali jį derinti su nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu.

62. Gimnazijos nuostatuose įteisintas nuotolinio mokymo proceso organizavimo būdas. 2021 m. rugpjūčio 30 d. mokytojų tarybos posėdžio (protokolas Nr.V3-6) nutarimu nusprendė mokiniams, kurie mokomi kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu, dalį ugdymo proceso įgyvendinti nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu 5-8 klasių mokiniai gali mokytis iki 10 procentų ugdymo procesui skiriamo laiko per mokslo metus, o I-IV gimnazijos klasių mokiniai – iki 30 procentų:

62.1. mokiniui, kuriam gydytojų komisijos skirtas mokymas namuose;

62.2. 5-8, I-IV gimnazijos klasių mokiniams, negalintiems dalyvauti (individualiose ir / ar grupinėse) skirtose konsultacijose.

63. Gimnazija organizuoja nuotolinį mokymo procesą vadovaudamasi Mokymo nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu kriterijų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. V-1006 „Dėl Mokymo nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu kriterijų aprašo patvirtinimo“.

64. Mokiniai ir jų tėvai (globėjai, rūpintojai) iš anksto informuojami dėl nuotolinio mokymo būdo naudojimo ugdymo procese.

65. Nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu gali būti organizuojama:

65.1. vieno ar kelių dalykų mokymas, kai dėl objektyvių priežasčių nėra galimybės mokytis kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu, grupine mokymosi forma;

65.2. konsultacijos, atsižvelgiant į gimnazijos konkrečią situaciją;

65.3. kitos gimnazijos organizuojamos veiklos.

66. Gimnazija užtikrina, kad kasdienį mokymo proceso organizavimo būdą keičiant nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, mokiniai pasieks numatytus mokymosi pasiekimus ir nepatirs mokymosi praradimų:

66.1. organizuojant ugdymo procesą nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, įvertinamos mokinių mokymosi sąlygos namuose, aprūpinimas mokymosi priemonėmis, reikalingomis dalyvauti nuotolinio mokymosi procese. Gimnazija sprendžia ir šalina priežastis, dėl kurių mokiniai negali mokytis nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu. Pastebėjus, kad mokinio namuose nėra sąlygų mokytis, sudaromos sąlygos nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu mokytis gimnazijoje;

66.2. gimnazija, organizuodama ugdymo procesą nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, užtikrina visų mokymo procesui būtinų mokymosi išteklių organizavimą, struktūrą.

67. Nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu organizuojamos pamokos vyksta sinchroniškai. Sinchroninio ugdymo maksimali nepertraukiama trukmė – 90 min.

68. Pamokas organizuojant sinchroniškai, keičiama pertraukų trukmė, jos ilginamos, sudarant sąlygas mokinių poilsiui. Viena iš pertraukų skiriama pietų pertraukai ir numatoma ilgesnės trukmės. Keičiantis sinchroniškai organizuojamų pamokų laikui, keičiamas ir pamokų tvarkaraštis. Ugdymo proceso tvarkaraščio keitimai mokiniui, mokinio tėvams (globėjams, rūpintojams) žinomi iš anksto.

69. Mokinys, išvykęs gyventi ar (ir) mokytis į užsienį, mokykloje, kuri pagal Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklės turi teisę mokytis nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu laikinai į užsienį išvykusius ar nuolat užsienyje gyvenančius šalies mokinius, gali mokytis lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos, Lietuvos geografijos:

69.1. nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu pavienio mokymosi forma, skiriant iki 15 procentų Kalvarijos gimnazijos ugdymo planų 70, 74, 85, 88 punktuose kasdieniam mokymo proceso organizavimo būdui nustatyto minimalaus metinių ir (ar) savaitinių pamokų skaičiaus;

69.2. nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu grupinio mokymosi forma. Šiuo atveju lietuvių kalbai mokytis skiriama 50 procentų, Lietuvos istorijai, Lietuvos geografijai – 30 procentų Kalvarijos gimnazijos ugdymo planų 70, 74, 85, 88 punktuose nustatyto minimalaus metinių ir (ar) savaitinių pamokų skaičiaus.

III SKYRIUS PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS PIRMASIS SKIRSNIS PAMOKŲ SKAIČIUS PRADINIO UGDYMO BENDROSIOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMUI

70. Pamokų skaičius 2008 m. Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosioms programoms įgyvendinti 2, 4 klasėse ir 2022 m. Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programoms įgyvendinti 1, 3 klasėse per mokslo metus ir per savaitę:

70.1. 2023-2024 mokslo metais:

Klasė / dalykai	1 klasė	2 klasė	3 klasė	4 klasė	Iš viso skiriama pamokų pradinio ugdymo programai		
Dorinis ugdymas							
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)	35(1)	35 (1)	35 (1)	35 (1)	140 (4)		
Kalbinis ugdymas							
Lietuvių kalba	–	245 (7)	–	245 (7)	490 (14)	1015 (29)	
Lietuvių kalba ir literatūra	280 (8)	–	245 (7)	–	525 (15)		
Užsienio kalba (anglų, vokiečių)		70 (2)		70 (2)	140 (4)	210 (6)	
Užsienio kalba (pirmoji, anglų / vokiečių)	–	–	70 (2)	–	70 (2)		
Visuomeninis ugdymas							
Visuomeninis ugdymas	35 (1)	–	35 (1)	–	70 (2)	280 (8)	
Matematinis, gamtamokslinis ir technologinis ugdymas							
Gamtos mokslai	35 (1)	–	35 (1)	–	70 (2)		
Pasaulio pažinimas	–	70 (2)	–	70 (2)	140 (4)		
Matematika	140 (4)	175 (5)	175 (5)	175 (5)	665 (19)		
Technologijos	35 (1)	–	35 (1)	–	70 (2)	700 (20)	
Meninis ugdymas							
Dailė	35(1)	–	35(1)	–	70 (2)		
Meninis ugdymas (dailė ir technologijos, muzika, teatras ir šokis)****	–	175(5)	–	175 (5)	350 (10)		
Muzika	70 (2)	–	70 (2)	–	140 (4)		
Teatras*	35 (1)	–	35 (1)	–	70 (2)		
Šokis*	35 (1)	–	35 (1)	–	70 (2)		
Fizinis ir sveikatos ugdymas							
Fizinis ugdymas***	105(3)	105(3)	105 (3)	105 (3)	420 (12)		

Klasė / dalykai	1 klasė	2 klasė	3 klasė	4 klasė	Iš viso skiriama pamokų pradinio ugdymo programai
Gyvenimo įgūdžiai**	**	—	**	—	**
Informatika**	**	**	**	**	**
Etninė kultūra**	**	**	**	**	**
Iš viso privalomų pamokų skaičius per mokslo metus	805 (23)	875 (25)	875 (25)	875 (25)	3430 (98)
Pamokos, skiriamos mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti:	35 (1)	35 (1)	35 (1)	35(1)	140 (4)
Maksimalus leistinas pamokų skaičius	875 (25)	1050 (30)	1050 (30)	1050 (30)	4025 (115)
Neformalusis vaikų švietimas	140 (4)		140 (4)		280 (8)

Pastabos:

* mokyklos nuožiūra pasirenkamas teatro arba šokio dalykas (gali būti mokoma abiejų dalykų, papildomą pamoką skiriant iš pamokų, skirtų mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti);

** integruojama į kitus mokomuosius dalykus (informatikos gali būti mokoma skiriant atskirą pamoką vadovaujantis 71.7 papunkčio nuostatomis);

*** fizinis ugdymas įgyvendinamas pagal pagrindinio ugdymo kūno kultūros bendrąją programą;

**** meninio ugdymo pamokos 2 ir 4 klasėje konkreitiems dalykams paskirstomos vadovaujantis 71.5 papunkčio nuostatomis.

	KLASĖ		Pamokų per savaitę	Savaitės	Pamokų per metus
	Dalykas				
	1 klasės		26	35	910
1.01.	Etika		1	35	35
1.01.	Tikyba		1	35	35
1.02.	Lietuvių kalba ir literatūra		8	35	280
1.03.	Visuomeninis ugdymas		1	35	35
1.04.	Gamtos mokslai		1	35	35
1.04.	Technologijos		1	35	35
1.04.	Matematika		4	35	140
1.05.	Muzika		2	35	70
1.05.	Dailė		2	35	70
1.05.	Teatras		1	35	35
1.05.	Šokis		1	35	35
1.06.	Fizinis ugdymas		3	35	105

	KLASĖ		Pamokų per savaitę	Savaitės	Pamokų per metus
	Dalykas				
	2 klasės		28	35	980
1.01.	Etika		1	35	35
1.01.	Tikyba		1	35	35
1.02.	Vokiečių kalba		2	35	70
1.02.	Lietuvių kalba		7	35	245
1.02.	Anglų kalba		2	35	70
1.04.	Pasaulio pažinimas		2	35	70
1.04.	Matematika		5	35	175
1.05.	Meninis ugdymas (dailė ir technologijos, muzika, teatras ir šokis)		5	35	175
1.06.	Fizinis ugdymas		3	35	105

	KLASĖ		Pamokų per savaitę	Savaitės	Pamokų per metus
	Dalykas				
	3 klasės		30	35	1050
1.01.	Tikyba		1	35	35
1.01.	Etika		1	35	35
1.02.	Lietuvių kalba ir literatūra		7	35	245
1.02.	Anglų kalba		2	35	70
1.02.	Vokiečių kalba		2	35	70
1.03.	Visuomeninis ugdymas		1	35	35
1.04.	Matematika		5	35	175
1.04.	Gamtos mokslai		1	35	35
1.04.	Technologijos		1	35	35
1.05.	Dailė		2	35	70
1.05.	Muzika		2	35	70
1.05.	Šokis		1	35	35
1.05.	Teatras		1	35	35
1.06.	Fizinis ugdymas		3	35	105

	KLASĖ		Pamokų per savaitę	Savaitės	Pamokų per metus
	Dalykas				
	4 klasės		28	35	980
1.01.	Tikyba		1	35	35
1.01.	Etika		1	35	35
1.02.	Lietuvių kalba		7	35	245
1.02.	Anglų kalba		2	35	70
1.02.	Vokiečių kalba		2	35	70
1.04.	Matematika		5	35	175
1.04.	Pasaulio pažinimas		2	35	70
1.05.	Meninis ugdymas (dailė ir technologijos, muzika, teatras ir šokis)		5	35	175
1.06.	Fizinis ugdymas		3	35	105

ANTRASIS SKIRSNIS PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS ORGANIZAVIMO YPATUMAI

71. Ugdymo sričių/ugdymo dalykų programų įgyvendinimas:

71.1. dorinis ugdymas:

71.1.1. mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) kasmet parenka mokiniui vieną iš dorinio ugdymo dalykų: etiką arba tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos tikybą;

71.1.2. gimnazijoje nesusidarius 10 mokinių grupei etikai arba tikybai mokytis sudaroma laikinoji grupė iš gretutinių, paralelių ar jungtinių klasių mokinių;

71.1.3. mokykloje, kuri negali užtikrinti mokinių ar jų tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidaujamos tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos tikybos mokymo, mokiniui įskaitomas tikybos mokymas sekmadieninėje mokykloje ar kitoje tikybos mokymo grupėje pagal Švietimo įstatymo 31 straipsnio 4 ir 5 dalyse nustatytus reikalavimus. Šiuo atveju mokykla nustato mokymosi pasiekimų įskaitymo tvarką;

71.1.4. dorinio ugdymo dalyką mokiniui galima keisti gimnazijos nustatyta tvarka;

71.2. pirmosios užsienio kalbos mokymas:

71.2.1. pirmosios užsienio kalbos mokoma(si) antraisiais-ketvirtaisiais pradinio ugdymo programos metais;

71.2.3.2. tėvai (globėjai, rūpintojai) parenka mokiniui vieną iš gimnazijos siūlomų Europos kalbų (anglų, vokiečių,) (toliau - užsienio kalba);

71.3. socialinis / visuomeninis ir gamtamokslinis ugdymas:

71.3.1. 2 ir 4 klasėje socialiniam ir gamtamoksliniam ugdymui skiriama po pusę pasaulio pažinimo dalykui skirto ugdymo laiko, iš kurio ne mažiau kaip viena ketvirtoji turi būti skiriama praktinei patyriminei veiklai: organizuoti ugdymą tyrinėjimams palankioje aplinkoje, natūralioje gamtinėje (pvz., parke, miške, prie vandens telkinio ar pan.) aplinkoje ir gimnazijos pradinių klasių kabinete-laboratorijoje;

71.3.2. 1 ir 3 klasėse visuomeninis ugdymas ir gamtos mokslai įgyvendinami atsižvelgiant į bendrųjų programų nuostatas, gamtos mokslų pamokas praplečiant tyrinėjimo veikla;

71.4. fizinis ugdymas:

71.4.1. specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniai dalyvauja ugdymo veiklose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas;

71.5. meninis ugdymas (dailė ir technologijos, muzika, šokis, teatras):

71.5.1. muzikos programai įgyvendinti skiriama 70 pamokų per metus (2 valandas per savaitę);

71.5.2. 2 ir 4 klasėse, kai valandos skiriamos dailės ir technologijų dalykui, technologiniam ugdymui skiriama ne mažiau kaip viena trečioji dailės ir technologijų dalykui skiriamo laiko;

71.5.3. gimnazija renkasi trečią meninio ugdymo sritį - Šokio programą, kuriai įgyvendinti skiriamos 35 pamokos per metus (1 valanda per savaitę);

71.6. 2 ir 4 klasėse teatro mokoma taikant jo elementus per įvairių dalykų pamokas ar neformaliojo vaikų švietimo veiklas; 1 ir 3 klasėse gimnazijos nuožiūra pasirenkamas teatro arba šokio dalykas (gali būti mokoma abiejų dalykų, papildomą pamoką skiriant iš pamokų, skirtų mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti);

71.7. informacinės technologijos / informatika:

71.7.1. skaitmeninei mokinių kompetencijai ugdyti ugdymo procese per visus dalykus naudojamos šiuolaikinės skaitmeninės technologijos;

71.7.2. informatiką / informacines technologijas integruojant į kitų mokomųjų dalykų pamokas ugdomas mokinių informatinis mąstymas, mokoma kūrybiško ir atsakingo šiuolaikinių technologijų naudojimo, saugaus ir atsakingo elgesio skaitmeninėje aplinkoje, skaitmeninio turinio kūrimo, įgyvendinama Informatikos bendroji programa;

71.8. Etninės kultūros bendroji programa įgyvendinama integruojant temas į kitus dalykus;

71.9. Gyvenimo įgūdžių bendroji programa 1 ir 3 klasėse įgyvendinama integruojant temas į kitus dalykus.

72. Mokiniais sudaromos sąlygos pasirinkti jų poreikius atliepiančias neformaliojo vaikų švietimo programas.

73. Ugdymo procese nuolat stebima mokinių mokymosi pažanga ir prireikus suteikiama savalaikė mokymosi pagalba.

IV SKYRIUS PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS PAMOKŲ SKAIČIUS PAGRINDINIO UGDYMO BENDRŪJŲ PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMUI

74. Pamokų skaičius 2008 m. Pagrindinio ugdymo bendrosioms programoms įgyvendinti 6, 8 klasėse ir II gimnazijos klasėje ir pamokų skaičius 2022 m. Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosioms programoms įgyvendinti 5, 7 klasėse ir I gimnazijos klasėje 2023-2024 mokslo metais skirtas įgyvendinti grupinio mokymosi forma kasdieniu ir nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu:

Dalykų grupės / dalykai	Klasė / pamokų skaičius per savaitę / mokslo metus						Iš viso programai
	5 klasė	6 klasė	7 klasė	8 klasė	I gimnazijos klasė	II gimnazijos klasė	
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)							
Etika	1/37	1/37	1/37	1/37	1/37	1/37	222
Tikyba	1/37	1/37	1/37	1/37	1/37	1/37	222
Kalbinis ugdymas							
Lietuvių kalba ir literatūra	5/185	5/185	5/185	5/185	5/185*	5/185	1073
Užsienio kalba (pirmoji anglų)	3/111	3/111	3/111	3/111	3/111	3/111	666
Užsienio kalba (antroji rusų / vokiečių)		2/74	2/74	2/74	2/74	2/74	370
Matematinis ugdymas, gamtamokslinis ir technologinis ugdymas							
Matematika	4/148	4/148	4/148	4/148	4/148	4/148	888
Informatika / Informacinės technologijos (6, 8, II gimnazijos klasėse)	1/37	1/37	1/37	1/37*	1/37	1/37	222
Gamta ir žmogus	2/74	2/74					148
Biologija			2/74	1/37	2/74	1/37	222
Chemija				2/74	2/74	2/74	222
Fizika			1/37	2/74	2/74	2/74	259
Technologijos	2/74	2/74	2/74	1/37	1/37	1,5/55,5	351,5
Visuomeninis ugdymas							
Etninė kultūra ***							
Istorija	2/74	2/74	2/74	2/74	2/74	2/74	444
Geografija		2/74	2/74	2/74	2/74	1/37	333
Pilietiško pagrindai					1/37	1/37	74
Meninis ugdymas							
Dailė	1/37	1/37	1/37	1/37	1/37	1/37	222
Muzika	1/37	1/37	1/37	1/37	1/37	1/37	222
Fizinis ir sveikatos ugdymas							
Fizinis ugdymas**	3/111	3/111	3/111	3/111	2/74	2/74	592
Gyvenimo įgūdžiai / Žmogaus sauga (8, II gimnazijos klasėse)	1/37		1/37	1/37	0,5/18,5	0,5/18,5	148
Socialinė-pilietinė veikla	20	10	20	10	20	10	90
Pasirenkamieji dalykai / dalykų moduliai / projektinė veikla: projektinė veikla (...); ... (pasirenkamas); ... (dalyko modulis)							
Minimalus pamokų skaičius mokiniui per savaitę	26	29	31	32	32,5	31	
Minimalus privalomas pamokų skaičius mokiniui per mokslo metus	962	1073	1147	1184	1202,5	1147	6715,5

Dalykų grupės / dalykai	Klasė / pamokų skaičius per savaitę / mokslo metus						Iš viso programai
	5 klasė	6 klasė	7 klasė	8 klasė	I gimnazijos klasė	II gimnazijos klasė	
Pamokų, skirtų mokinio ugdymo poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti, skaičius per mokslo metus	444				518		962
Neformalusis vaikų švietimas (valandų skaičius per mokslo metus)	259				148		407

Pastabos:

* lietuvių kalbos ir literatūros 37 valandos I gimnazijos klasėje ir informacinių technologijų 37 valandos 8 klasėje iš pamokų, skirtų mokinio ugdymo poreikiams tenkinti;

** fizinis ugdymas 6, 8, I gimnazijos klasėse įgyvendinimas pagal pagrindinio ugdymo kūno kultūros bendrąją programą;

*** įgyvendinama integruojant į dalykų turinį.

	KLASĖ		Pamokų per savaitę	Savaitės	Pamokų per metus
	Dalykas				
	5 klasės		28	37	1036
2.01.	Etika		1	37	37
2.01.	Tikyba		1	37	37
2.02.	Anglų kalba (I-oji užsienio)		3	37	111
2.02.	Lietuvių kalba ir literatūra		5	37	185
2.03.	Technologijos		2	37	74
2.03.	Matematika		4	37	185
2.03.	Gamtos mokslai		2	37	74
2.03.	Informatika		1	37	37
2.04.	Istorija		2	37	74
2.05.	Dailė		1	37	37
2.05.	Muzika		1	37	37
2.06.	Gyvenimo įgūdžiai		1	37	37
2.06.	Fizinis ugdymas		3	37	111

	KLASĖ		Pamokų per savaitę	Savaitės	Pamokų per metus
	Dalykas				
	6 klasės		33	37	1221
2.01.	Etika		1	37	37
2.01.	Tikyba		1	37	37
2.02.	Lietuvių kalba ir literatūra		5	37	185
2.02.	Anglų kalba (I-oji užsienio)		3	37	111
2.02.	Rusų kalba (II-oji užsienio)		2	37	74
2.02.	Vokiečių kalba (II-oji užsienio)		2	37	74
2.03.	Informacinės technologijos		1	37	37
2.03.	Matematika		4	37	185
2.03.	Gamta ir žmogus		2	37	74
2.03.	Technologijos		2	37	74
2.04.	Geografija		2	37	74
2.04.	Istorija		2	37	74

	KLASĖ		Pamokų per savaitę	Savaitės	Pamokų per metus
	Dalykas				
	6 klasės		33	37	1221
2.05.	Muzika		1	37	37
2.05.	Dailė		1	37	37
2.06.	Fizinis ugdymas		3	37	111

	KLASĖ		Pamokų per savaitę	Savaitės	Pamokų per metus
	Dalykas				
	7 klasės		34	37	1258
2.01.	Etika		1	37	37
2.01.	Tikyba		1	37	37
2.02.	Rusų kalba (II-oji užsienio)		2	37	74
2.02.	Vokiečių kalba (II-oji užsienio)		2	37	74
2.02.	Anglų kalba (I-oji užsienio)		3	37	111
2.02.	Lietuvių kalba ir literatūra		5	37	185
2.03.	Technologijos		2	37	74
2.03.	Fizika		1	37	37
2.03.	Biologija		2	37	74
2.03.	Informatika		1	37	37
2.03.	Matematika		4	37	148
2.04.	Istorija		2	37	74
2.04.	Geografija		2	37	74
2.05.	Muzika		1	37	37
2.05.	Dailė		1	37	37
2.06.	Fizinis ugdymas		3	37	111
2.06.	Gyvenimo įgūdžiai		1	37	37

	KLASĖ		Pamokų per savaitę	Savaitės	Pamokų per metus
	Dalykas				
	8 klasės		35	37	1295
2.01.	Tikyba		1	37	37
2.01.	Etika		1	37	37
2.02.	Anglų kalba (I-oji užsienio)		3	37	111
2.02.	Vokiečių kalba (II-oji užsienio)		2	37	74
2.02.	Lietuvių kalba ir literatūra		5	37	185
2.02.	Rusų kalba (II-oji užsienio)		2	37	74
2.03.	Technologijos		1	37	37
2.03.	Matematika		4	37	148
2.03.	Informacinės technologijos		1	37	37
2.03.	Biologija		1	37	37
2.03.	Chemija		2	37	74
2.03.	Fizika		2	37	74
2.04.	Istorija		2	37	74
2.04.	Geografija		2	37	74
2.05.	Dailė		1	37	37
2.05.	Muzika		1	37	37
2.06.	Fizinis ugdymas		3	37	111
2.06.	Žmogaus sauga		1	37	37

	KLASĖ		Pamokų per savaitę	Savaitės	Pamokų per metus
	Dalykas				
	I gimnazijos klasės		35,5	37	1313,5
2.01.	Tikyba		1	37	37
2.01.	Etika		1	37	37
2.02.	Lietuvių kalba ir literatūra		5	37	185
2.02.	Anglų kalba (I-oji užsienio)		3	37	111
2.02.	Vokiečių kalba (II-oji užsienio)		2	37	74
2.02.	Rusų kalba (II-oji užsienio)		2	37	74
2.03.	Fizika		2	37	74
2.03.	Matematika		4	37	148
2.03.	Informatika		1	37	37
2.03.	Biologija		2	37	74
2.03.	Chemija		2	37	74
2.03.	Technologijos		1	37	37
2.04.	Geografija		2	37	74
2.04.	Pilietiškumo pagrindai		1	37	37
2.04.	Istorija		2	37	74
2.05.	Dailė		1	37	37
2.05.	Muzika		1	37	37
2.06.	Fizinis ugdymas		2	37	74
2.06.	Žmogaus sauga		0	37	0
2.06.	Gyvenimo įgūdžiai		0,5	37	18,5

	KLASĖ		Pamokų per savaitę	Savaitės	Pamokų per metus
	Dalykas				
	II gimnazijos klasės		34	37	1258
2.01.	Tikyba		1	37	37
2.01.	Etika		1	37	37
2.02.	Rusų kalba (II-oji užsienio)		2	37	74
2.02.	Lietuvių kalba ir literatūra		5	37	185
2.02.	Anglų kalba (I-oji užsienio)		3	37	111
2.02.	Vokiečių kalba (II-oji užsienio)		2	37	74
2.03.	Matematika		4	37	148
2.03.	Informacinės technologijos		1	37	37
2.03.	Biologija		1	37	37
2.03.	Chemija		2	37	74
2.03.	Fizika		2	37	74
2.03.	Technologijos		1,5	37	55,5
2.04.	Istorija		2	37	74
2.04.	Geografija		1	37	37
2.04.	Pilietiškumo pagrindai		1	37	37
2.05.	Dailė		1	37	37
2.05.	Muzika		1	37	37
2.06.	Fizinis ugdymas		2	37	74
2.06.	Žmogaus sauga		0,5	37	18,5

ANTRASIS SKIRSNIS PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS ORGANIZAVIMO YPATUMAI

75. Mokiniui, kuris pradeda mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją ar antrąją dalį, ir naujai atvykusiems mokiniams skiriamas adaptacinis laikotarpis:

75.1. 5 klasių mokiniams adaptacinis periodas – vienas mėnuo. Per adaptacinį laikotarpį mokinių pasiekimai pažymiais nevertinami, neskiriami kontroliniai darbai. Norėdami išsiaiškinti mokinių ugdymo(si) pasiekimus, mokytojai taiko individualius mokinių pažinimo metodus, bendradarbiauja su pagalbos mokiniui specialistais, mokinių tėvais, klasės vadovu, gimnazijos administracija. Mokinių adaptacijos klausimai adaptacinio laikotarpio pabaigoje aptariami Vaiko gerovės komisijoje, Mokytojų tarybos posėdyje;

75.2. naujai atvykusiems mokiniams skiriamas dviejų savaitių adaptacinis laikotarpis, kurio metu rekomenduojama vertinant mokinių pažangą ir pasiekimus naudoti formuojamąjį vertinimą. Mokytojai ir klasės vadovas bendradarbiauja su švietimo pagalbos specialistais, mokinių tėvais, gimnazijos administracija;

75.3. pasibaigus skirtam adaptacijos laikui, Vaiko gerovės komisija gali skirti papildomą laiką adaptacijai, jeigu iki tol mokinys ne iki galo adaptuojasi. Adaptacijos laikotarpiu stebima individuali pažanga, mokinių pasiekimai ir pažanga pažymiais nevertinami.

76. Klasės dalykų mokymosi turiniui įgyvendinti skiriamas nustatytas minimalus pamokų skaičius, nurodytas Kalvarijos gimnazijos ugdymo planų 74 punkte. Dalykams mokytis skiriamų pamokų skaičius negali būti mažesnis, nei numatyta Bendruosiuose ugdymo planuose.

77. Gimnazija užtikrina, kad pagal pagrindinio ugdymo programą besimokantis mokinys mokytųsi klasei visų ugdymo programoje numatytų dalykų ir būtų galimybės mokiniui pasirinkti mokytis jo poreikius atliepiančius pasirenkamuosius dalykus; gauti savalaikę mokymosi ir švietimo pagalbą.

78. Mokiniui sudaroma galimybė pasirinkti veiklas, atitinkančias saviraiškos poreikius. Jos įgyvendinamos per neformaliajam vaikų švietimui skirtas valandas (neformaliojo ugdymo valandos), numatytas Bendruosiuose ugdymo planuose.

79. Mokiniui, besimokančiam pagal pagrindinio ugdymo programą, privaloma atlikti socialinę-pilietinę veiklą, kurios trukmė:

79.1. 6, 8, II gimnazijos klasių mokiniams ne mažiau kaip 10 pamokų (valandų);

79.2. 5, 7, I gimnazijos klasių mokiniams ne mažiau kaip 20 pamokų (valandų).

80. Socialinė-pilietinė veikla organizuojama vadovaujantis Kalvarijos gimnazijos ugdymo plano 3 priedu.

81. Mokiniams, pateikusiems pažymėjimą, patvirtinantį savanorio atliktą savanorišką tarnybą pagal Jaunimo savanoriškos tarnybos organizavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. A1-317 „Dėl Jaunimo savanoriškos tarnybos organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, įskaitoma socialinė-pilietinė veikla.

82. Gimnazija sudaro galimybes atlikti projektines veiklas:

82.1. 5-8 klasėse organizuojamos vadovaujantis gimnazijos projektinių veiklų įgyvendinimo ir vertinimo sistema;

82.2. I-II gimnazijos klasių mokiniai gali pasirinkti ir atlikti mokslo metų trukmės projektinį darbą. Projektiniam darbui atlikti skiriama iki 37 pamokų, panaudojant mokinio poreikiams tenkinti ir mokymosi pagalbai teikti ir neformaliojo vaikų švietimo valandas.

83. Mokymosi turinio įgyvendinimo organizavimas:

83.1. dorinis ugdymas (etika arba tikyba):

83.1.1. mokiniui iki 14 metų vieną iš dorinio ugdymo dalykų: etiką arba tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos tikyba parenka mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai), o nuo 14 metų

mokinys savarankiškai renkasi pats. Siekiant užtikrinti mokymosi tęstinumą ir nuoseklumą, etiką arba tikyba renkasi dvejiems mokslo metams (5-6, 7-8, I-II gimnazijos klasėms);

83.1.2. negalint užtikrinti mokinių ar jų tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidaujamos tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos tikybos mokymo, mokiniui įskaitomas tikybos mokymas sekmadieninėje mokykloje ar kitoje tikybos mokymo grupėje pagal Švietimo įstatymo 31 straipsnio 4 ir 5 dalyse nustatytus reikalavimus. Šiuo atveju mokykla nustato mokymosi pasiekimų įskaitymo tvarką;

83.2. užsienio kalba:

83.2.1. užsienio kalbos, pradėtos mokytis pagal pradinio ugdymo programą, toliau mokomasi kaip pirmosios užsienio kalbos iki pagrindinio ugdymo programos pabaigos;

83.2.2. antrosios užsienio kalbos mokoma nuo 6 klasės. Tėvai (globėjai, rūpintojai) mokiniui iki 14 metų parenka, o mokinys nuo 14 iki 16 metų tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimu pats renkasi antrąją užsienio kalbą: rusų, vokiečių;

83.2.3. pradėdamas mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį (I gimnazijos klasėje) mokinys pageidauja keisti anksčiau pradėtos antrosios užsienio kalbos (rusų) į kitos užsienio kalbos mokymąsi;

83.2.4. keisti užsienio kalbą, nebaigus pagrindinio ugdymo programos, galima tik tokiu atveju:

83.2.4.1. jeigu mokinio norimos mokytis užsienio kalbos pasiekimų lygis ne žemesnis nei patenkinamas lygis, numatytas tos kalbos dalyko bendrojoje programoje;

83.2.4.2. jei nėra galimybės užtikrinti antrųjų užsienio kalbų tęstinumo naujai formuojamoje I gimnazijos klasėje dėl didelės kalbų įvairovės, kuri susidaro mokiniams iki tol besimokius labai skirtingų užsienio kalbų. Nesant galimybės mokiniui tęsti pradėtos mokytis užsienio kalbos, pasiūloma pradėti mokytis kitos užsienio kalbos, suderinus su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais). Užsienio kalbai mokytis skiriama papildoma pamoka, panaudojant ugdymo poreikiams ir mokymosi pagalbai skirtas pamokas;

83.2.4.3. jei mokinys yra atvykęs iš kitos Lietuvos mokyklos ar užsienio ir mokykla negali užtikrinti pradėtos mokytis kalbos tęstinumo, gavus mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą raštu, mokiniui sudaromos sąlygos pradėti mokytis užsienio kalbos, kurios mokosi klasė, ir įveikti programų skirtumus:

83.2.4.3.1. vienerius mokslo metus jam skiriama ne mažiau nei viena papildoma užsienio kalbos pamoka per savaitę;

83.2.4.3.2. susidarius mokinių laikinajai grupei, kurios dydį numato gimnazija, atsižvelgdama į mokymo lėšas, skiriamos dvi papildomos pamokos;

83.2.4.3.3. jei pradėdamas mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį (I gimnazijos klasėje) mokinys pageidauja keisti anksčiau pradėtos antrosios užsienio kalbos (rusų) į kitos užsienio kalbos mokymąsi;

83.3. iš užsienio atvykę mokiniai gimtosios kalbos gali mokytis kaip antrosios užsienio kalbos, jei gimnazija turi galimybę šios kalbos mokytis;

83.4. jei mokinys yra baigęs tarptautinės bendrojo ugdymo programos dalį ar visą programą ir gimnazija nustato, kad jo vienos užsienio kalbos pasiekimai yra aukštesni, nei numatyta pagrindinio ugdymo bendrosiose programose, mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu gimnazija įskaito mokinio pasiekimus ir konvertuoja pagal dešimtbalę vertinimo sistemą. Gimnazija sudaro mokiniui individualų užsienio kalbos mokymosi planą ir galimybę vietoje užsienio kalbos pamokų lankyti papildomas lietuvių kalbos ir literatūros ar kitos užsienio kalbos pamokas;

83.5. jeigu mokinys yra atvykęs iš kitos mokyklos ir, tėvams (globėjams, rūpintojams) pritarus, pageidauja toliau mokytis pradėtos kalbos, o gimnazija neturi tos kalbos mokytojo:

83.5.1. mokiniui sudaromos sąlygos mokytis užsienio kalbos kitoje mokykloje, kurioje vyksta tos užsienio kalbos pamokos, suderinus su mokiniu, savivaldybės vykdomąja institucija ar jos įgaliotais

savivaldybės administracijos direktoriumi, skiriant pamokų skaičių, vadovaujamosi Kalvarijos gimnazijos ugdymo planų 74 punktu;

83.5.2. mokinys gali kalbos mokytis neformaliojo švietimo įstaigoje ir siekti Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose nurodytų pasiekimų (pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis). Tokiais atvejais jis privalo reguliariai pildyti savo Europos kalbų aplanką ir rinkti kalbos mokėjimo lygį patvirtinančius dokumentus. Juos turi pateikti gimnazijai pagal iš anksto priimtą susitarimą, kuriame numatytas atsiskaitymo laikas ir apibrėžti pasiekimų įvertinimo kriterijai.

83.6. gamtos mokslai:

83.6.1. gimnazija užtikrina, kad eksperimentiniams ir praktiniams gebėjimams ugdyti būtų sudaromos sąlygos mokiniams atlikti eksperimentinę veiklą mokyklos, kurioje mokosi, laboratorijoje. Eksperimentinei ir praktinei veiklai skiriama ne mažiau kaip 30 procentų ugdymo turinio įgyvendinimo laiko;

83.6.2. nesant sąlygų atlikti eksperimentus gimnazijoje, kurioje mokosi mokinys, sudaromos sąlygos juos atlikti kitoje mokykloje, atvirosios prieigos centruose ar kitose tam tinkamose aplinkose;

83.7. meninis ugdymas:

83.7.1. meninio ugdymo dalykų grupei priskiriami muzikos, dailės, teatro ir šokio dalykai;

83.7.2. mokiniams, besimokantiems pagal pagrindinio ugdymo programą, privaloma mokytis dailės ir muzikos dalykų;

83.8. fizinis ugdymas:

83.8.1. specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams fizinis ugdymas organizuojamas taip:

83.8.1.1. mokiniai dalyvauja pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas ir atsižvelgiant į savijautą;

83.8.1.2. tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu mokiniai gali lankyti sveikatinimo grupes ne gimnazijoje;

83.8.2. parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams krūvis ir pratimai skiriami, atsižvelgiant į jų ligų pobūdį ir sveikatos būklę. Neskiriami ir neatliekami pratimai, galintys skatinti ligų paūmėjimą. Dėl ligos pobūdžio negalintiesiems atlikti įprastų užduočių mokiniams mokytojas skiria alternatyvias atsiskaitymo užduotis, kurios atitinka mokinių fizines galimybes ir gydytojo rekomendacijas;

83.8.3. gimnazija mokiniams, atleistiems nuo fizinio ugdymo pamokų dėl sveikatos ir laikinai nedalyvaujantiems pamokoje dėl ligos, siūlo kitą veiklą (pavyzdžiui, stalo žaidimus, šaškes, šachmatus, veiklą kompiuterių klasėje, bibliotekoje, konsultacijas, socialinę veiklą ir pan.). Mokiniams, atleistiems nuo fizinio ugdymo pamokų, kurie mokosi sporto formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokyklose pagal formalųjį švietimą papildančio ugdymo sporto programas, siūlomos kitos veiklos (pavyzdžiui, stalo žaidimai, šaškės, šachmatai, veiklą kompiuterių klasėje, bibliotekoje, konsultacijos, socialinė veikla ir pan.).

84. Pasirenkamieji dalykai mokiniui nėra privalomi mokytis, mokinys juos renkasi pagal mokymosi poreikius. Privalomi šie dalykai tampa tuomet, kai mokinys juos pasirenka mokytis.

V SKYRIUS

VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS

VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS 2023–2024 MOKSLO METAIS IV GIMNAZIJOS KLASĖJE

85. 2023-2024 mokslo metais IV gimnazijos klasės mokiniai tęsia 2022-2023 mokslo metais pradėtą mokymąsi pagal individualų mokymosi planą, kuriame turi būti ne mažiau nei 8 privalomi

mokyti dalykai ir minimalus pamokų skaičius per savaitę – 28. Maksimalus pamokų skaičius IV gimnazijos klasėje – ne daugiau nei 35 pamokos per savaitę. Pamokų skaičius 2011 m. Vidurinio ugdymo bendrosioms programoms įgyvendinti grupinio mokymosi forma kasdieniu ir nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu per dvejus metus:

Ugdymo sritys, dalykai	Minimalus pamokų skaičius privalomam turiniui įgyvendinti	Bendrasis kursas	Išplėstinis kursas
Dorinis ugdymas	70		
Tikyba		70	–
Etika		70	–
Kalbos			
Lietuvių kalba ir literatūra	280	280	350
Užsienio kalbos		Kursas, orientuotas į B1 mokėjimo lygį	Kursas, orientuotas į B2 mokėjimo lygį
Užsienio kalba (anglų)	210	210	210
Socialinis ugdymas	140		
Istorija		140	210
Geografija		140	210
Integruotas istorijos ir geografijos kursas		140	
Matematika	210	210	315
Informacinės technologijos		70	140
Gamtamokslinis ugdymas	140		
Biologija		140	210
Fizika		140	245
Chemija		140	210
Integruotas gamtos mokslų kursas		140	–
Meninis ugdymas ir technologijos	140		
Dailė		140	210
Muzika		140	210
Teatras		140	210
Šokis		140	210
Menų pažinimas		140	210
Kompiuterinės muzikos technologijos		140	210
Grafinis dizainas		140	210
Fotografija		140	210
Filmų kūrimas		140	210
Technologijos (kryptys):			
Turizmas ir mityba		140	210
Statyba ir medžio apdirbimas		140	210
Tekstilė ir apranga		140	210
Taikomasis menas, amatai ir dizainas		140	210
Verslas, vadyba ir mažmeninė prekyba		140	210
Mechanika, mechaninis remontas		140	210
Kitos technologijų kryptys		140	210
Integruotas menų ir technologijų kursas		140	210
Fizinis ugdymas	140-210 (4-6)		
Fizinis ugdymas**		140/210	280
Pasirinkta sporto šaka		(140-210)	
Žmogaus sauga***	17,5	17,5	17,5
Pasirenkamieji dalykai, dalykų moduliai / Projektinė veikla			
Brandos darbas	17,5-37		
Mokinio pasirinktas mokymo turinys		Iki 26 Iki 22 *	Iki 26 Iki 22*
Minimalus privalomų pamokų skaičius mokiniui per savaitę / per mokslo metus		Po 28 pamokas III ir IV gimnazijos klasėse per savaitę; 1008 – III gimnazijos klasėje, 952 – IV gimnazijos klasėje.	
Neformalusis vaikų švietimas (valandų skaičius) klasei		210 valandų	
Mokinio ugdymo poreikiams tenkinti		840 pamokų dvejams mokslo metams	

Ugdymo sritis, dalykai	Minimalus pamokų skaičius privalomam turiniui įgyvendinti	Bendrasis kursas	Išplėstinis kursas
Klasei gali būti skiriama ir daugiau pamokų, atsižvelgiant į mokinių mokymosi poreikius ir neviršijant mokymui skirtų lėšų.			

Pastabos:

* lentelėje pamokų skaičius nurodytas dvejiems mokslo metams;

** fizinis ugdymas įgyvendinamas pagal vidurinio ugdymo kūno kultūros bendrąją programą;

*** integruojama į mokymosi turinį.

Ugdymo sritis	Dalykai	IV gimnazijos klasė
Kalbos	Lietuvių kalba ir literatūra (bendrasis)	5
	Lietuvių kalba ir literatūra (išplėstinis)	5
Užsienio kalbos	Užsienio kalba (anglų), B1	3
	Užsienio kalba (anglų), B2	3
Socialinis ugdymas	Istorija (išplėstinis)	3
	Geografija (išplėstinis)	3
Matematika	Matematika (bendrasis)	4
	Matematika (išplėstinis)	5
Informacinės technologijos	Informacinės technologijos (bendrasis)	1
	Informacinės technologijos (išplėstinis)	2
Gamtamokslinis ugdymas	Biologija (bendrasis)	2
	Biologija (išplėstinis)	3
	Fizika (išplėstinis)	4
	Chemija (išplėstinis)	3
Meninis ugdymas ir technologijos	Dailė (bendrasis)	2
	Muzika (bendrasis)	2
Technologijos (kryptys):	Statyba ir medžio apdirbimas (bendrasis)	2
	Turizmas ir mityba (bendrasis)	2
Fizinis ugdymas	Fizinis ugdymas(bendrasis)	2
	Krepšinis (bendrasis)	2
	Sportinis šokis (bendrasis)	2
Pasirenkamieji dalykai, dalykų moduliai	Ekonomika ir verslumas (bendrasis)	2
Brandos darbas	Brandos darbas	0,5

86. Lietuvių kalbos ir literatūros dalyko bendrojo kurso mokymosi turiniui įgyvendinti, pagilinti dalykines kompetencijas, skiriamos 5 savaitinės pamokos.

87. Žmogaus saugos dalykas integruojamas į biologijos, fizikos, chemijos dalykų mokymosi turinį.

ANTRASIS SKIRSNIS VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS 2023-2024 MOKSLO METAIS III GIMNAZIJOS KLASĖJE

88. Pamokų skaičius 2022 m. Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosioms programoms įgyvendinti 2023-2024 mokslo metais III gimnazijos klasėje skirtas įgyvendinti grupinio mokymosi forma kasdieniu ir nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu:

Vidurinio ugdymo dalykų grupės / dalykai	Pamokų skaičius turiniui įgyvendinti per dvejus metus	Pamokų skaičius klasei per vienerius metus / per savaitę	
		III gimnazijos klasė (36 savaitės)	IV gimnazijos klasė (34 savaitės)
Privalomi dalykai			
Lietuvių kalba ir literatūra	280 B* 420 A**	144 B (4) 216 A (6)	136 B (4) 204 A (6)
Matematika	280 B 420 A	144 B (4) 216 A (6)	136 B (4) 204 A (6)
Fizinis ugdymas	210	108 (3)	102 (3)
Privalomai pasirenkami dalykai			
Dorinis ugdymas			
Dorinis ugdymas (tikyba)	70	36 (1)	34 (1)
Dorinis ugdymas (etika)	70	36 (1)	34 (1)
Kalbinis ugdymas			
Užsienio kalba (anglų)	210	108 (3)	102 (3)
Užsienio kalba (vokiečių)	210	108 (3)	102 (3)
Gamtamokslinis ir technologinis ugdymas			
Biologija	210	108 (3)	102 (3)
Chemija	210	108 (3)	102 (3)
Fizika	210	108 (3)	102 (3)
Informatika	210	108 (3)	102 (3)
Inžinerinės technologijos	210	108 (3)	102 (3)
Visuomeninis ugdymas			
Istorija	210	108 (3)	102 (3)
Geografija	210	108 (3)	102 (3)
Ekonomika ir verslumas	210	108 (3)	102 (3)
Filosofija	210	108 (3)	102 (3)
Meninis ugdymas			
Dailė	140	72 (2)	68 (2)
Muzika	140	72 (2)	68 (2)
Šokis	140	72 (2)	68 (2)
Teatras	140	72 (2)	68 (2)
Medijų menas	140	72 (2)	68 (2)
Taikomosios technologijos	140	72 (2)	68 (2)
Brandos darbas (...)	50 valandų		
Socialinė-pilietinė veikla	ne mažiau kaip 70 valandų		
Pasirenkamieji dalykai, dalyko moduliai			
Laisvai pasirenkamasis dalykas:			
Užsienio kalba ***	140-210	72 (2) arba 108 (3)	68 (2) arba 102 (3)
Astronomija	70	36 (1)	34 (1)
Etninė kultūra	70	36 (1)	34 (1)
Geografinės informacinės sistemos	70	36 (1)	34 (1)
Menų istorija	70	36 (1)	34 (1)
Nacionalinis saugumas ir krašto gynyba	70	36 (1)	34 (1)
Psichologija	70	36 (1)	34 (1)
Teisė	70	36 (1)	34 (1)
Dalyko modulis:	34, 36, 70, 140	36 (1) arba 72 (2)	34 (1) arba 68 (2)
Planimetrija****	36	36 (1)	0
Duomenų tyrybos, programavimo ir saugaus elgesio pradmenys*****	70	36 (1)	34 (1)
Lietuvių kalbos rašyba, skyryba ir kalbos vartojimas	70	36 (1)	34 (1)
Literatūra ir kitos medijos	34	36 (1)	34 (1)

Vidurinio ugdymo dalykų grupės / dalykai	Pamokų skaičius turiniui įgyvendinti per dvejus metus	Pamokų skaičius klasei per vienerius metus / per savaitę	
		III gimnazijos klasė (36 savaitės)	IV gimnazijos klasė (34 savaitės)
Kūrybinis rašymas	34	36 (1)	34 (1)
Užsienio kalbos akademinių gebėjimų ugdymas(is) rengiantis studijoms (rašymas)	34	36 (1)	34(1)
Pažintis su grožine literatūra anglų kalba	34	36 (1)	34(1)
Biologijos tiriamosios veiklos duomenų apdorojimo metodikos	34	36 (1)	34 (1)
Fizikiniai inžinerijos pagrindai	34	36 (1)	34 (1)
Puslaidininkiai ir elektronika	34	0	34 (1)
... (dalyko modulis) *****	34, 36, 70 arba 140	36 (1) arba 72 (2)	34 (1) arba 68 (2)
Minimalus privalomų pamokų skaičius mokiniui per savaitę / per mokslo metus	Po 25 pamokas III ir IV gimnazijos klasėse per savaitę; 900 – III gimnazijos klasėje, 850 – IV gimnazijos klasėje.		–
Neformalusis vaikų švietimas (valandų skaičius) klasei per 2 metus	210 valandų		
Mokinio ugdymo poreikiams tenkinti pamokų skaičius per 2 metus	840 pamokų		
Klasei gali būti skiriama ir daugiau pamokų, atsižvelgiant į mokinių mokymosi poreikius ir neviršijant Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos apraše, nustatytų klasės kontaktinių valandų skaičiaus per mokslo metus.			

Pastabos:

* B – dalyko programos bendrasis kursas;

** A – dalyko programos išplėstinis kursas;

*** kaip laisvai pasirenkamas dalykas tęsiama pagrindiniame ugdyme pradėta mokytis antroji užsienio kalba arba naujai pradėta mokytis nauja užsienio kalba;

**** matematikos dalyko privalomas modulis „Planimetrija“ III gimnazijos klasėje (36 pamokos);

***** informatikos modulis „Duomenų tyrybos, programavimo ir saugaus elgesio pradmenys“ (70 pamokų) privalomas, pasirinkusiems mokytis informatiką;

***** modulis gali būti pasirinktas mokytis tiek III, tiek IV gimnazijos klasėje. Modulo mokymuisi gali būti skiriama 1–2 savaitinės pamokos. Modulo trukmė III gimnazijos klasėje – 36 pamokos, IV gimnazijos klasėje – 34 pamokos. Mokinys gali pasirinkti mokytis skirtingus modulius III ir IV gimnazijos klasėje. Gimnazijos mokytojų parengtą modulių programą (modulių programas) tvirtina gimnazijos vadovas.

Vidurinio ugdymo dalykų grupės / dalykai	III gimnazijos klasė
Privalomi dalykai	
Lietuvių kalba ir literatūra (bendrasis)	5*
Lietuvių kalba ir literatūra (išplėstinis)	6
Matematika (bendrasis)	4
Matematika (išplėstinis)	6
Fizinis ugdymas	3
Privalomai pasirenkami dalykai	
Dorinis ugdymas	
Dorinis ugdymas (etika)	1

Vidurinio ugdymo dalykų grupės / dalykai	III gimnazijos klasė
Dorinis ugdymas (tikyba)	1
Kalbinis ugdymas	
Užsienio kalba (anglų), B2	3
Gamtamokslinis ir technologinis ugdymas	
Biologija	3
Chemija	3
Fizika	3
Informatika	3
Visuomeninis ugdymas	
Istorija	3
Geografija	3
Meninis ugdymas	
Dailė	2
Muzika	2
Taikomosios technologijos (mityba)	2
Taikomosios technologijos (technologijos ir dizainas)	2
Pasirenkamieji dalykai, dalyko moduliai	
Psichologija	1
Teisė	1
Dalyko modulis:	
Lietuvių kalbos ir literatūros	1
Planimetrija	1
Duomenų tyrybos, programavimo ir saugaus elgesio pradmenys	1
Anglų kalbos	1
Biologijos	1

* lietuvių kalbos ir literatūros 36 valandos pamokų, skirtų mokinio ugdymo poreikiams tenkinti.

89. Besimokantiejiems pagal vidurinio ugdymo programą minimalus pamokų skaičius – 25 pamokos per savaitę (1750 pamokų per dvejus metus).

90. Mokinys, kuris mokosi pagal vidurinio ugdymo programą, kartu su gimnazija parengia individualų ugdymo planą, kuriame numatomi mokinio pasirinkti dalykai. Mokinys:

90.1. privalo mokytis:

90.1.1. lietuvių kalbos ir literatūros bendruoju arba išplėstiniu kursu;

90.1.2. matematikos bendruoju arba išplėstiniu kursu;

90.1.3. fizinio ugdymo;

90.2. privalo pasirinkti mokytis bent vieno dalyko iš kiekvienos dalykų grupės (mokinys dalykų gali rinktis ir daugiau, jei dalykų grupėje yra daugiau nei du):

90.2.1. užsienio kalbos (anglų);

90.2.2. biologijos, chemijos, fizikos, informatikos;

90.2.3. istorijos, geografijos;

90.2.4. etikos, tikybos;

90.2.5. dailės, muzikos, šokio, taikomųjų technologijų;

90.3. gali pasirinkti mokytis dalyką / dalykus ne tik iš privalomai pasirenkamųjų mokytis dalykų grupių bet ir:

90.3.1. iš laisvai pasirenkamųjų dalykų grupės (nacionalinis saugumas ir krašto gynyba, psichologija, teisė, menų istorija);

90.3.2. gimnazijos siūlomus dalykų modulius. Laisvai pasirenkamųjų dalykų grupės dalykai nėra privalomi mokytis, mokiniui sudaroma galimybė laisvai pasirinkti jo mokymosi poreikius atliepanti dalyką (dalykus) ir (ar) modulį (modulius);

90.4. atsižvelgdamas į mokymosi poreikius, gali pasirinkti mokytis ir daugiau dalykų ir per savaitę turėti daugiau pamokų, nei numatytas minimalus privalomas pamokų skaičius, bet turi būti neviršijamas Higienos normoje nustatytas maksimalus pamokų skaičius;

90.5. privalo mokytis šių modulių:

90.5.1. „Planimetrija“, matematikos modulis, nepriklausomai nuo mokytis pasirinkto dalyko programos kurso;

90.5.2. „Duomenų tyrybos, programavimo ir saugaus elgesio pradmenys“ (70 pamokų), jeigu pasirinko mokytis informatiką.

91. Socialinė-pilietinė veikla besimokančiajam pagal vidurinio ugdymo programą yra privaloma, jos trukmė ne mažesnė nei 70 val. Socialinė-pilietinė veikla organizuojama vadovaujantis Kalvarijos gimnazijos ugdymo planų 3 priedu.

92. Brandos darbas yra laisvai pasirenkamas, mokinys jį gali pasirinkti rengti iš bet kurio jo individualaus ugdymo plano dalyko. 2023-2024 mokslo metais IV gimnazijos klasėje jis vykdomas vadovaujantis Brandos darbo programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2015 m. rugpjūčio 13 d. įsakymu Nr. V-893 „Dėl Brandos darbo programos patvirtinimo“, o 2023-2024 mokslo metais III gimnazijos klasėje – švietimo, mokslo ir sporto ministro tvirtinamu brandos darbo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu.

93. Įgyvendinant vidurinio ugdymo programą ugdymo procesas organizuojamas formuojant laikinąsias grupes iš paralelių klasių mokinių tam pačiam dalykui mokytis. Lietuvių kalbos ir literatūros ir matematikos mokymui bendroju ir išplėstiniu kursu sudaromos atskiros laikinosios grupės.

94. Gimnazija priima sprendimus dėl minimalaus mokinių skaičiaus laikinojoje grupėje pagal turimas mokymo lėšas.

95. Mokiniui pageidaujant pagilinti ugdomas kompetencijas, dalykui mokytis gali būti skiriama ir daugiau pamokų, nei numatyta Kalvarijos gimnazijos ugdymo planų 88 punkte.

96. Mokinys, besimokydamas pagal vidurinio ugdymo programą, prireikus pagal gimnazijos nustatytus reikalavimus gali keisti:

96.1. dalyko programos kursą: lietuvių kalbos ir literatūros ir (ar) matematikos pasirinktą mokymosi kursą. Bendrąjį kursą keisdamas į išplėstinį, mokinys privalo per gimnazijos nurodytą laiką atsiskaityti už atitinkamo dalyko bendrosios programos skirtumus;

96.2. dalyką, vadovaudamasis gimnazijos nustatyta dalyko keitimo tvarka;

96.3. mokinys gali keisti dalykų pasirinkimus III gimnazijos klasėje ir IV gimnazijos klasėje pagal gimnazijos nustatytus individualaus ugdymo plano keitimo reikalavimus ir galimą keitimo laiką, vadovaujantis 2022 m. rugpjūčio 31 d. direktoriaus įsakymu Nr. V1-42 patvirtintu „Kalvarijos gimnazijos vidurinio ugdymo programos mokinio individualaus ugdymo plano keitimo tvarkos aprašu“. Sprendimą dėl dalyko keitimo galimybių priima gimnazija.

97. Mokiniai, išlaikę užsienio kalbos tarptautinį egzaminą, nuo dalyko mokymosi nėra atleidžiami. Mokiniui pageidaujant, pritarus gimnazijai, jis gali nelankyti pamokų ir mokytis savarankiškai, numatant mokymosi pasiekimų nuoseklų vertinimą. Dalyko mokytojas, atsižvelgdamas į mokymosi turinį, numato mokymosi pasiekimų vertinimo būdus ir dažnumą.

98. Mokiniui, atvykusiam iš kitos mokyklos, gimnazija užtikrina galimybę toliau tęsti individualaus ugdymo plano įgyvendinimą. Mokiniui gali būti pasiūloma keisti pasirinktus mokytis dalykus, dalykų modulius, jei gimnazija negali užtikrinti jų mokymosi tęstinumo.

VI SKYRIUS
MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ (IŠSKYRUS
ATSIRANDANČIUS DĖL IŠSKIRTINIŲ GABUMŲ), UGDYMO ORGANIZAVIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS
PAGRINDINIAI UGDYMO ORGANIZAVIMO PRINCIPAI

99. Gimnazija, rengdama ir įgyvendindama gimnazijos ugdymo planą, užtikrina visų mokinių įtrauktį į švietimą, šalina kliūtis, dėl kurių mokinys patiria dalyvavimo švietime ir ugdymosi sunkumų, ir teikia būtiną švietimo pagalbą, vadovaujasi Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795 „Dėl Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

100. Gimnazija, formuodama gimnazijos, klasės, mokinio ugdymo turinį ir organizuodama bei įgyvendindama ugdymo procesą, vadovaujasi bendrosiomis programomis ir šio skyriaus nuostatomis (jei šiame skyriuje neregamentuojama, gimnazija vadovaujasi kitomis Bendrųjų ugdymo planų nuostatomis, reglamentuojančiomis ugdymo programų įgyvendinimą) ir atsižvelgia į:

100.1. mokinio mokymosi ir švietimo pagalbos poreikius;

100.2. formaliojo švietimo programą;

100.3. mokymosi formą ir mokymo proceso organizavimo būdą;

100.4. švietimo pagalbos specialistų, gimnazijos vaiko gerovės komisijos, pedagoginių psichologinių ar švietimo pagalbos tarnybų rekomendacijas.

101. Pradinio ugdymo individualizuotos ir pagrindinio ugdymo individualizuotos programos įgyvendinimas reglamentuojamas Kalvarijos gimnazijos ugdymo planų 1 priede.

102. Gimnazija kiekvienam mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, rengia individualų ugdymo planą, kurio sudėtinė dalis yra pagalbos planas, apimantis pagalbą ir paslaugas ugdymo procese ir kitų specialistų teikiamas pagalbą, didinančias ugdymo veiksmingumą, ir:

102.1. kuriam rengti ir įgyvendinimo koordinavimui paskiria kuruojantį asmenį, kuris kartu su mokytojais ir švietimo pagalbą teikiančiais specialistais, vaiku, jo tėvais (globėjais, rūpintojais) numato ugdymo ir pagalbos tikslus;

102.2. įgyvendinimui sudaryti individualūs tvarkaraščiai, derantys su klase, kurioje mokinys mokosi, tvarkaraščiu ir užtikrinantys, kad mokinys gaus ugdymą ir švietimo pagalbą tokia apimtimi, kokią nustato Bendrieji ugdymo planai ir rekomenduoja mokiniui pedagoginė psichologinė ar švietimo pagalbos tarnyba;

102.3. formą nusistato pati gimnazija, suplanuoja jų įgyvendinimo, stebėsenos ir aptarimo formas bei etapus.

103. Gimnazija, rengdama individualų ugdymo planą mokiniui ir vadovaudamasi Kalvarijos gimnazijos ugdymo planų 70, 74, 85, 88 punktuose nurodytu pradinio, pagrindinio ar vidurinio ugdymo dalykų programoms įgyvendinti skiriamų pamokų skaičiumi, gali:

103.1. planuoti specialiąsias pamokas ir (ar) didinti pamokų, skirtų ugdymo sričiai, socialinei veiklai, ugdymui profesinei karjerai, medijų ir informaciniam raštingumui, skaičių, siekiant plėtoti asmens kompetencijas ir tenkinti ugdymosi poreikius, daugiau dėmesio skirti bendrosioms kompetencijoms ugdyti, meniniam, technologiniam, sveikatos ugdymui. Mokiniam, kurių gimtoji kalba nėra lietuvių kalba rekomenduojama skirti pamokas lietuvių kalbai mokytis ar dvikalbiam ugdymui;

103.2. keisti specialiųjų pamokų, pratybų ir individualiai pagalbai skiriamų valandų (pamokų) skaičių;

103.3. keisti pamokų trukmę, dienos ugdymo struktūrą, siekdama individualių ugdymo plane numatytų tikslų;

103.4. formuoti nuolatinės ar laikinąsias grupes, pogrupius iš tų pačių ar skirtingų klasių mokinių;

103.5. vėliau pradėti pirmosios ar antrosios užsienio kalbos mokyti mokinį, turintį klausos, įvairiapusių raidos, elgesio ir emocijų, kalbos ir kalbėjimo, skaitymo ir (ar) rašymo, intelekto (taip pat ir nepatikslingų intelekto), bendrųjų mokymosi sutrikimų, turintį kochlearinius implantus;

103.6. mokyti tik vienos užsienio kalbos mokinį, turintį klausos, įvairiapusių raidos, elgesio ir emocijų, kalbos ir kalbėjimo, skaitymo ir (ar) rašymo, intelekto (taip pat ir nepatikslingų intelekto), bendrųjų mokymosi sutrikimų, turintį kochlearinius implantus;

103.7. nemokyti užsienio kalbų turinčiojo kompleksinių negalių ir (ar) kompleksinių sutrikimų, į kurių sudėtį įeina įvairiapusiai raidos, elgesio ir emocijų, kalbos ir kalbėjimo, skaitymo ir (ar) rašymo, intelekto, bendrieji mokymosi sutrikimai. Užsienio kalbų laikas gali būti skirtas mokyti lietuvių kalbai ar dvikalbystei ugdyti:

103.8. nemokyti muzikos turinčiojo klausos sutrikimą (išskyrus nežymų);

103.9. nemokyti technologijų turinčiojo judesio ir padėties bei neurologinių sutrikimų (išskyrus lengvus), o vietoj jų mokinys gali rinktis kitus individualaus ugdymo plano dalykus, tenkinančius specialiuosius ugdymosi poreikius, gauti pedagoginę ar specialiąją pedagoginę pagalbą.

104. Mokiniui, kuris mokosi pagal bendrojo ugdymo programą, ją pritaikant, mokinio individualus ugdymo planas sudaromas vadovaujantis vadovaudamasi Kalvarijos gimnazijos ugdymo planų 70, 74, 85, 88 punktuose dalykų programoms įgyvendinti nurodomu pamokų skaičiumi, kuris gali būti koreguojamas iki 25 procentų. Bendras pamokų ir neformaliojo švietimo pamokų skaičius gali būti didinamas atsižvelgiant į mokinio galias ir ugdymosi poreikius, specialistų rekomendacijas:

104.1. įvairiapusių raidos sutrikimų turinčio mokinio individualus ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Kalvarijos gimnazijos ugdymo planų 70, 74, 85, 88 punktais:

104.1.1. bendroje klasėje skiriant mokytojo padėjėją;

104.1.2. specialiosios paskirties klasėje besimokančiam mokiniui rekomenduojama įtraukti ir suplanuoti dalykus, kurių mokysis su savo bendraamžiais bendrosios paskirties klasėje;

104.1.3. individualiame ugdymo plane elgesio prevencijos ir intervencijos būdai, socialinių įgūdžių ugdymo veiklos. Periodiškai (ne rečiau kaip kartą per mėnesį) ar užfiksavus mokinio pažangą, ar nustačius, kad ugdymo procese pažanga nedaroma, peržiūrimas ir koreguojamas individualus pagalbos vaikui planas;

104.1.4. rekomenduojama mokiniui turėti pritaikytą mokiniui nuolatinę mokymosi vietą, prireikus naudojant sienelės/širmas, skirtas dėmesiui koncentruoti ugdymo proceso metu, triukšmui mažinti;

104.1.5. rengiant ugdymo planą mokytojai bendradarbiauja su švietimo pagalbos specialistais, gauna nuolatinę pagalbą ir paramą taikyti elgesio vertinimo priemones netinkamo elgesio priežastims nustatyti bei reikalingų įgūdžių ugdymo strategijoms parinkti;

104.1.6. atsižvelgiant į individualius mokinio gebėjimus ir raidos specifiką, numatomi medžiagos pateikimo būdai (vaizdinis, garsinis ir kt.), mokinys įtraukiamas į veiklas pagal jo pomėgius, naudoti vizualines užuominas ugdymo procese ir jo mokymosi vietoje, pasirinkti individualiame ugdymo plane numatytą mokymosi pasiekimų vertinimo ir individualios pažangos stebėjimo formą;

104.1.7. sudarant tvarkaraščius individualiam ugdymo planui įgyvendinti turi būti užtikrintos sąlygos ugdomosios veiklos metu daryti fizinio aktyvumo pertraukas, jų metu pagal galimybes panaudojant specialiąsias priemones (minkštasuolius, balansavimo priemones ir kt.);

104.1.8. užtikrinti, kad bus taikomi vizualinio struktūravimo metodai ir priemonės pamokų ir pertraukų metu (struktūruoti erdves, veiklas, pamokas, pertraukas, užduotis, naudoti vaizdinę dienotvarkę) bei teikiama kita vizualinė pagalba.

105. Bendrojo ugdymo dalykų programas pritaiko mokytojas, atsižvelgdamas į mokinio gebėjimus ir galias, specialiojo pedagogo ir (ar) kitų vaiko gerovės komisijos narių rekomendacijas.

106. Gimnazijoje nesant švietimo pagalbos specialistų, kiekvienam mokiniui, kuris mokosi pagal pradinio ugdymo programą ir kuriam pedagoginė psichologinė tarnyba arba švietimo pagalbos tarnyba, gimnazijos vaiko gerovės komisija rekomenduoja teikti specialistų pagalbą, turi būti skiriama nuo 37 iki 140 (nuo 74 iki 280) pamokų per mokslo metus individualioms konsultacijoms ir (ar) papildomai dalyko mokytojo pagalbai arba sudaromos sąlygos mokiniui šias paslaugas gauti specialiosios paskirties įstaigoje, specialiojo ugdymo centruose, regioniniuose specialiojo ugdymo centruose.

ANTRASIS SKIRSNIS

MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, MOKYMO SI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS

107. Mokinio, kuris mokosi pagal bendrojo ugdymo programą, mokymosi pasiekimai ir pažanga vertinami pagal bendrosiose programose numatytus pasiekimus ir vadovaujantis Kalvarijos gimnazijos ugdymo planų nuostatomis.

108. Mokinio, kuriam bendrojo ugdymo programa pritaikoma, mokymosi pažanga ir pasiekimai ugdymo procese vertinami pagal mokinio individualiame ugdymo plane numatytus individualios pažangos keliamus tikslus, kurie yra suderinti su Bendrosiose programose numatytais pasiekimais, aptarus su mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais), švietimo pagalbą teikiančiais specialistais, kokiais aspektais bus pritaikomas ugdymo turinys, ko sieks ir mokysis mokinsys, kaip bus mokoma(si), kokie bus mokinio mokymosi pasiekimų vertinimo ir pa(si)tikrinimo būdai, kokiomis mokymo(si) priemonėmis bus naudojamosi.

TREČIASIS SKIRSNIS

ŠVIETIMO PAGALBOS MOKINIUI, TURINČIAM SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, TEIKIMAS

109. Švietimo pagalbą mokiniui užtikrina gimnazija.

110. Švietimo pagalba, ją teikiantys specialistai, tikslai ir intensyvumas mokiniui turi būti numatyti mokinio individualiame ugdymo plane.

111. Švietimo pagalbą teikiantys specialistai, bendradarbiaudami su mokytojais, padeda įveikti mokiniui kylančius mokymosi sunkumus, šalina jų priežastis, stebi ugdymo procese mokinius, teikia konsultacinę pagalbą ir įgalina mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus) ir kitus, teikiančius paslaugas ir pagalbą, padėti mokiniui ugdytis, sudaryti sąlygas mokytis ir užtikrinti jo gerovę.

112. Švietimo pagalba mokiniui teikiama laikinai ar nuolat ugdymo proceso metu ar pasibaigus ugdymo procesui, konsultuojant mokinį, atsižvelgiant į individualiame ugdymo plane keliamus ugdymo(si) tikslus, pagalbą teikiančių specialistų funkcijas ir mokinio reikmes. Siekiant įtrauktis į ugdymo procesą ir teikiant pagalbą pamokoje, klasėje pasirenkami kuo mažiau stigmatizuojantys ugdymo ir švietimo pagalbos teikimo būdai.

113. Švietimo pagalbos teikimo formos parenkamos mokiniui individualiai, jos gali būti specialiosios pamokos, pratybos, konsultacijos, pagalba ugdymosi veiklose, savirūpos procese ir kt.:

113.1. specialioji pamoka, skirta mokymosi sunkumams ar sutrikimams, kylantiems dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų, įveikti, išskirtiniams asmens gabumams ugdyti;

113.2. specialiosios pratybos, skirtos švietimo veiksmingumui didinti, įgimtiems ar įgytiems sutrikimams kompensuoti, gebėjimams ir galioms plėtoti, kurios gali būti vykdomos individualiai ar grupėmis (2-8 mokiniai).

KETVIRTAS SKIRSNIS

MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, MOKYMAS NAMIE

114. Mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymą namie savarankišku ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu organizuoja gimnazija pagal vaiko gerovės komisijos ir pedagoginės psichologinės ar švietimo pagalbos tarnybos, gydytojų rekomendacijas, sudariusi mokinio individualų ugdymo planą mokymosi namie laikotarpiui.

115. Mokinii, kuris mokosi pagal:

115.1. pritaikytą pradinio ugdymo programą, vadovaujantis Kalvarijos gimnazijos ugdymo planų 49.1. papunkčiu:

115.1.1. galima skirti 70 ir daugiau pamokų per dvejus mokslo metus specialiosioms pamokoms ar specialiajai pedagoginei pagalbai teikti;

115.1.2. mokinii, turinčiam vidutinį, žymų ir labai žymų intelekto sutrikimą, pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą, skiriant 560 pamokų per dvejus mokslo metus (8 pamokas per savaitę), iš jų ne mažiau kaip 70 pamokų per dvejus mokslo metus galima skirti specialiosioms pamokoms ar specialiajai pedagoginei pagalbai teikti;

115.1.1.3. mokinii, turinčiam judesio ir padėties sutrikimų, rekomenduojama 70 ir daugiau pamokų per dvejus mokslo metus skirti gydomajai mankštai;

115.2. pritaikytą pagrindinio ugdymo programą, mokyti namie gimnazija skiria pamokų, vadovaudamasi Kalvarijos gimnazijos ugdymo planų 49.1. papunkčiu, iš jų iki 74 pamokų gali skirti specialiosioms pamokoms, specialiosioms pratyboms ar konsultacijoms.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

116. Gimnazijos ugdymo planų prieduose pateikiama:

116.1. pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo organizavimas karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio, keliančio pavojų mokinių sveikatai ir gyvybei, laikotarpiu ar esant aplinkybėms mokykloje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu (2 priedas);

116.2. pradinio ugdymo individualizuotos, pagrindinio ugdymo individualizuotos programos įgyvendinimas (1 priedas);

116.3. socialinės-pilietinės veiklos organizavimas (3 priedas).

SUDERINTA

Kalvarijos gimnazijos taryboje

2023 m. rugpjūčio 30 d. posėdžio protokolas Nr. V2-3

SUDERINTA

Kalvarijos savivaldybės administracijos direktorius

Gintaras Zavistauskas

2023 m. rugpjūčio d.

**PRADINIO, PAGRINDINIO IR VIDURINIO UGDYMO ORGANIZAVIMAS
KARANTINO, EKSTREMALIOS SITUACIJOS, EKSTREMALIAUS ĮVYKIO AR ĮVYKIO,
KELIANČIO PAVOJŲ MOKINIŲ SVEIKATAI IR GYVYBEI, LAIKOTARPIU AR
ESANT APLINKYBĖMS GIMNAZIJOJE, DĖL KURIŲ UGDYMO PROCESAS NEGALI
BŪTI ORGANIZUOJAMAS KASDIENIU MOKYMO PROCESO ORGANIZAVIMO
BŪDU**

1. Priedas reglamentuoja mokinių, besimokančių pagal pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programas, ugdymo organizavimą karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio, keliančio pavojų mokinių sveikatai ir gyvybei laikotarpiu ar esant aplinkybėms gimnazijoje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu.

2. Karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio (ekstremali temperatūra, gaisras, potvynis, pūga ir kt.), keliančio pavojų mokinių sveikatai ir gyvybei, laikotarpiu (toliau – ypatingos aplinkybės) ar esant aplinkybėms gimnazijoje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu (gimnazija yra dalykų brandos egzaminų centras, vyksta remonto darbai gimnazijoje ir kt.), ugdymo procesas gali būti koreguojamas arba laikinai stabdomas, arba organizuojamas nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu (toliau – nuotolinis mokymo būdas).

3. Ekstremali temperatūra gimnazijos ir (ar) gyvenamojoje teritorijoje:

3.1. minus 20°C ar žemesnė – 1-4 ir 5 klasių mokiniams;

3.2. minus 25°C ar žemesnė – 6-8, I-IV gimnazijos klasių mokiniams;

3.3. 30°C ar aukštesnė – 1-4, 5-8, I-IV gimnazijos klasių mokiniams.

4. Gimnazijos vadovas, nesant valstybės, savivaldybės lygio sprendimų dėl ugdymo proceso organizavimo esant ypatingoms aplinkybėms ar esant aplinkybėms gimnazijoje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu, gali priimti ugdymo organizavimo sprendimus:

4.1. mažinančius / šalinančius pavojų mokinių sveikatai ir gyvybei;

4.2. laikinai stabdyti ugdymo procesą, kai dėl susidariusių aplinkybių gimnazijos aplinkoje nėra galimybės jo koreguoti ar tęsti ugdymo procesą grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu nei grupinio mokymosi forma nuotoliniu mokymo būdu, pvz., sutrikus elektros tinklų tiekimui ir kt., ugdymo procesas gimnazijos vadovo sprendimu gali būti laikinai stabdomas 1-2 darbo dienas. Jeigu ugdymo procesas turi būti stabdomas ilgesnį laiką, gimnazijos vadovas sprendimą dėl ugdymo proceso stabdymo derina su savivaldybės vykdomąja institucija ar jos įgaliotu asmeniu;

4.3. ugdymo procesą ar jo dalį organizuoti nuotoliniu mokymo būdu, kai nėra galimybės tęsti ugdymo proceso ar jo dalies grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu. Gimnazijos vadovas sprendimą ugdymo procesą ar jo dalį organizuoti nuotoliniu mokymo būdu prima Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

5. Valstybės, savivaldybės lygiu ar gimnazijos vadovo sprendimu ugdymo procesą ar jo dalį organizuojant nuotoliniu mokymo būdu, gimnazija:

5.1. priima sprendimus ugdymo procesui nuotoliniu mokymo būdu organizuoti, atsižvelgdama į gimnazijos ugdymo plane numatytas gaires nuotoliniam mokymo procesui organizuoti, Bendrųjų ugdymo planų nuostatas;

5.2. vadovaujasi Mokymo nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu kriterijų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. V-1006 „Dėl Mokymo nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu kriterijų aprašo patvirtinimo“;

5.3. įvertina, ar visi mokiniai gali dalyvauti ugdymo procese nuotoliniu mokymo būdu. Išsiaiškinus, kad mokinio namuose nėra sąlygų mokytis, sudaromos sąlygos mokytis gimnazijoje, jeigu gimnazijoje nėra aplinkybių, kurios keltų pavojų mokinio gyvybei ir sveikatai. Nesant galimybių ugdymo proceso organizuoti gimnazijoje, ugdymo proceso organizavimas laikinai perkeliamas į kitas saugias patalpas;

5.4. susitaria dėl mokinių emocinės sveikatos stebėjimo, taip pat mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo specifikos ir švietimo pagalbos teikimo;

5.5. įgyvendindama ugdymo programas, ne mažiau kaip 50 procentų ugdymo procesui numatyto laiko (per savaitę ir (ar) mėnesį) skiria sinchroniniam ugdymui ir ne daugiau kaip 50 procentų - asinchroniniam ugdymui. Nepertraukiamo sinchroninio ugdymo trukmė – iki 90 min.;

5.6. pertvarko pamokų tvarkaraštį, pritaikydama jį ugdymo procesą organizuoti nuotoliniu mokymo būdu: konkrečios klasės tvarkaraštyje numato sinchroniniam ir asinchroniniam ugdymui skiriamas pamokas;

5.7. pritaiko pamokos struktūrą sinchroniniam ir asinchroniniam ugdymui, atsižvelgdama į mokinių amžių, dalyko programos ir ugdymo programos ypatumus;

5.8. susitaria dėl mokymosi pagalbos mokiniui teikimo būdų ir savalaikiškumo, dėl užduočių, skiriamų atlikti namuose toje pačioje klasėje, apimties, pobūdžio, dėl mokymosi krūvių stebėsenos ir jų koregavimo, grįžtamosios informacijos teikimo, dėl mokinio darbotvarkės nustatymo, atsižvelgdama į mokinių amžių;

5.9. numato mokinių ir jų tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimo būdus;

5.10. paskiria asmenį(-is), kuris(-ie) teiks bendrąją informaciją apie ugdymo proceso organizavimo tvarką, švietimo pagalbos teikimą, komunikuos kitais aktualiais švietimo bendruomenei klausimais tol, kol neišnyksta ypatingos aplinkybės ar aplinkybės, dėl kurių ugdymo procesas gimnazijoje negalėjo būti organizuojamas kasdieniu būdu. Informacija apie tai skelbiama gimnazijos tinklalapyje;

5.11. numato planą, kaip pasibaigus ypatingoms aplinkybėms sklandžiai grįžti prie įprasto ugdymo proceso organizavimo;

5.12. numato, kaip, esant poreikiui, dalį - ugdymo proceso organizuoti nuotoliniu mokymo būdu ir dalį grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu;

5.13. numato, kaip atskirų dalykų (arba dalyko dalies) mokymuisi gali perskirstyti klases ir sudaryti laikinas grupes iš paralelių klasių mokinių arba apjungdama ne daugiau nei dviejų gretimų klasių mokinius.

PRADINIO UGDYMO INDIVIDUALIZUOTOS, PAGRINDINIO UGDYMO INDIVIDUALIZUOTOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokiniai, kurie mokosi pagal pradinio ugdymo individualizuotą, pagrindinio ugdymo individualizuotą programą, individualus ugdymo planas sudaromas, atsižvelgiant į mokinio individualaus ugdymo pagalbos planą, galias ir gebėjimus, kylančius dėl intelekto sutrikimo (nežymaus, vidutinio, žymaus ar labai žymaus), mokymosi formą, mokymo organizavimo būdą.

2. Dalykus, pradedamus mokytis konkrečioje ugdymo programoje, gimnazija gali pradėti įgyvendinti vėliau, nei nustatyta 2023-2024 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų (toliau – Bendrieji ugdymo planai) 78, 86, 87, 100, 108 punktuose.

3. Dėl mokinio, kuris mokosi pagal individualizuotą pradinio ugdymo ir individualizuotą pagrindinio ugdymo programą, mokymosi pasiekimų vertinimo (būdų, periodiškumo) ir įforminimo susitariama gimnazijoje. Susitarimai priimami, atsižvelgiant į mokinio galias ir vertinimo suvokimą, specialiuosius ugdymosi poreikius, numatomą pažangą, tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimus. Vertinimo būdus renkasi gimnazija (vertinimo įrašai „įskaityta“, „neįskaityta“, aprašai, pažymiai ir kt.).

4. Mokymas namie organizuojamas:

4.1. vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 51 punktu. Mokyti namie skiriamos ne mažiau kaip 296 valandos per metus iš kurių iki 74 pamokų per metus galima skirti specialiosioms pamokoms ar specialiosioms pratyboms;

4.2. mokiniui, kuris turi ir judesio ir padėties sutrikimų, mokymas namie organizuojamas vadovaujantis Kalvarijos gimnazijos ugdymo planų II skyriaus V skirsniu. Rekomenduojama iki 74 pamokų per metus skirti gydomajai mankštai.

II SKYRIUS PRADINIO UGDYMO INDIVIDUALIZUOTOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

5. Mokiniai, kurie mokosi pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą, ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 78 punktu arba ugdymą organizuojant pagal veiklos sritis ir joms skiriamą pamokų skaičių:

Dalykai / veiklos \ Ugdymo metai, klasė	1–2 klasėse pamokų skaičius per metus (savaitę)	3–4 klasėse pamokų skaičius per metus (savaitę)	Pamokų skaičius per 4 ugdymo metus (savaitę)
Dorinis ugdymas (tikyba, etika)	70 (2)	70 (2)	140 (4)
Komunikacinė veikla arba kalbos ir bendravimo ugdymas*	280–350 (8–10)	280–350 (8–10)	560–700 (16–20)
Pažintinė veikla	210–280 (6–8)	210–280 (6–8)	420–560 (12–16)
Orientacinė veikla	210 (6)	210 (6)	420 (12)
Užsienio kalba**	0–70	0–70	0–140

Dalykai / veiklos \ Ugdymo metai, klasė	1–2 klasėse pamokų skaičius per metus (savaitę)	3–4 klasėse pamokų skaičius per metus (savaitę)	Pamokų skaičius per 4 ugdymo metus (savaitę)
	(0–2)	(0–2)	(0–4)
Informacinių komunikacinių technologijų ugdymas**	0–70 (0–2)	0–70 (0–2)	0–140 (0–4)
Meninė veikla	140–315 (4–9)	140–315 (4–9)	280–630 (8–18)
Fizinis ugdymas	140–315 (4–9)	140–315 (4–9)	280–630 (8–18)
Pamokos, skirtos mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti, specialiajai veiklai organizuoti***	210 (6)	280 (8)	490 (14)
Privalomas pamokų skaičius mokiniui	700/700 (20/20)	700/700 (20/20)	2 800 (80)
Neformalusis vaikų švietimas	140 (4)	140 (4)	280 (8)

Pastabos:

* kalbos ir bendravimo ugdymas – veikla, kurią sudaro gestų kalba, sakinė ir rašytinė lietuvių kalba, yra skiriama kurtiems ir neprigirdintiems vaikams bei kitų komunikacijos sutrikimų turintiems vaikams, naudojantiems alternatyviąją komunikaciją;

** veikla, kurią mokykla gali siūlyti, atsižvelgdama į mokinio galias, turimus išteklius;

*** specialioji veikla, skiriama sutrikusioms funkcijoms lavinti, specialiajai pedagoginei pagalbai teikti, atsižvelgiant į mokinio sutrikimų pobūdį.

5.1. mokiniui, turinčiam kompleksinių sutrikimų, kurių derinio dalis yra nežymus intelekto sutrikimas, ugdymo plane skiriamos specialiosios pamokos sutrikusioms funkcijoms lavinti ir teikiama individuali ar grupinė specialioji pedagoginė pagalba;

5.2. mokiniui, turinčiam įvairiapusių raidos sutrikimų (autizmas ir kt.), rengiant mokinio individualų ugdymo planą galima skirti 35 ir daugiau pamokų per metus (1 ir daugiau pamokų per savaitę) komunikacijai ir kalbos suvokimui didinti, sunkumams socialinėse situacijose įveikti ir socialiniams ryšiams ugdymo įstaigoje formuoti, sensorinėms problemoms spręsti, kitiems įgūdžiams, reikalingiems socialinei įtraukčiai formuoti, dienotvarkei rengti ir jos laikymosi įgūdžiams formuoti;

5.3. dalį formaliojo švietimo veiklų / pamokų ir neformalųjį vaikų švietimą galima organizuoti su bendrųjų klasių mokiniais;

5.4. ugdymo veiklos mokytojo nuožiūra gali būti jungiamos, keičiamos, atsižvelgiant į mokinio poreikius, sveikatos būklę, kitų ugdymo ir švietimo pagalbos teikimo procese dalyvaujančių specialistų rekomendacijas;

5.5. mokiniui, turinčiam kalbėjimo ir kalbos sutrikimų, individualioms ir grupinėms specialiosioms, logopedo pratyboms 1–4 klasėse skiriama 35 ir daugiau pamokų per metus (1 pamoką per savaitę), jas išdėstant tolygiai ar pagal mokinio poreikius, specialistų rekomendacijas, gimnazijos vaiko gerovės komisijos rekomendacijas, kreipiantis mokytojui, kuris moko vaiką;

5.6. mokiniui, turinčiam vidutinį, žymų ir labai žymų intelekto sutrikimą, skiriama 560 pamokų per dvejus mokslo metus (8 pamokas per savaitę), iš jų ne mažiau kaip 70 pamokų per dvejus mokslo metus galima skirti specialiosioms pamokoms ar specialiajai pedagoginei pagalbai teikti.

III SKYRIUS

PAGRINDINIO UGDYMO INDIVIDUALIZUOTOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

6. Mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą dėl nežymaus intelekto sutrikimo, ugdymo planas rengiamas vadovaujantis Kalvarijos gimnazijos ugdymo planų 75 punkte nustatytų dalykų programoms įgyvendinti pamokų skaičiumi, kuris, atsižvelgiant į mokymosi formą ir mokymo proceso organizavimo būdą, gali būti koreguojamas iki 35 procentų, pritaikant ugdymo turinį asmens specialiesiems ugdymosi poreikiams ir individualiam ugdymo planui įgyvendinti:

6.1. keičiamas (mažinamas, didinamas) dalykams skirtų pamokų skaičius;

6.2. numatoma papildoma mokytojo pagalba;

6.3. planuojamos specialiosios pamokos;

6.4. didinamas pamokų skaičius, skirtas meniniam, technologiniam ugdymui, kitiems dalykams mokytis, socialinei veiklai, karjeros ugdymo kompetencijoms ugdyti; 6.5. keičiamas specialiųjų pamokų, pratybų ir individualiai pagalbai skiriamų valandų (pamokų) skaičius per mokslo metus, atsižvelgiant į mokinio reikmes, švietimo pagalbos specialistų, vaiko gerovės komisijos ar pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas;

6.5. iki 74 pamokų per metus mažinamas minimalus privalomų pamokų skaičius, bet didinamas neformaliojo švietimo valandų skaičius ar organizuojamos veiklos, lavinančios praktinius gebėjimus;

6.6. gimnazija gali pradėdama mokytis pagrindinio ugdymo programoje dalykus pradėti mokytis metais vėliau, juos sieti su praktiniais mokinio interesais, kasdiene gyvenimo patirtimi;

6.7. ugdymą įgyvendinant pagal Kalvarijos gimnazijos ugdymo planų 75 punktą, vietoje kelių vienos srities dalykų galima siūlyti integruotas tų dalykų pamokas, dalykų modulius, projektines veiklas, skirtas esminėms srities dalykų ir bendrosioms kompetencijoms įgyti;

6.8. technologijų dalyko gali būti siūloma tik viena technologijų programa arba technologijų kryptis;

6.9. mokiniui, turinčiam kompleksinių negalių, įvairiapusių raidos sutrikimų, elgesio ir (ar) emocijų, kalbėjimo ir (ar) kalbos sutrikimų, specialiosioms pratyboms 5-8, I-II gimnazijos klasėse skiriama ne mažiau kaip 18 pamokų per metus;

6.10. mokiniui, turinčiam kompleksinių negalių, elgesio ir emocijų sutrikimų, specialiosioms pratyboms 5-8, I-II gimnazijos klasėse skiriama iki 37 ir daugiau pamokų per metus naudojimosi kompiuteriu, specialiosiomis mokymo priemonėmis įgūdžiams formuoti, pažinimo funkcijoms lavinti, dalykų mokymosi spragoms šalinti.

7. Mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą dėl vidutinio intelekto sutrikimo, ugdymo planas rengiamas:

7.1. besimokančiam bendrosios paskirties klasėje, vadovaujantis Kalvarijos gimnazijos ugdymo planų 75 punkte nurodytu dalykų programoms pamokų skaičiumi, kuris, atsižvelgiant į mokymosi formą ir mokymo proceso organizavimo būdą, gali būti koreguojamas iki 40 procentų, pritaikant ugdymo turinį asmens specialiesiems ugdymosi poreikiams ir individualiam ugdymo planui įgyvendinti arba dalis ugdymo turinio gali būti įgyvendinama atskiromis veiklomis;

7.2. mokiniui, bendraujančiam alternatyviuoju būdu, specialiosioms pratyboms 5-8, I-II gimnazijos klasėse skiriama ne mažiau kaip 37 pamokos per metus. Tarties, kalbos ir komunikacijos lavinimo specialiosios pratybos gali būti integruojamos į komunikacinės ir pažintinės veiklos, lietuvių kalbos ir literatūros pamokas. Pratybų ir komunikacinės, pažintinės veiklos, lietuvių kalbos ir literatūros pamokų turinys turi derėti;

7.3. mokiniui, turinčiam vidutinį, žymų ir labai žymų intelekto sutrikimą, skiriama 560 pamokų per dvejus mokslo metus (8 pamokas per savaitę), iš jų ne mažiau kaip 70 pamokų per dvejus mokslo metus galima skirti specialiosioms pamokoms ar specialiajai pedagoginei pagalbai teikti.

8. Minimalus pamokų skaičius pagrindinio ugdymo individualizuotai programai grupinio mokymosi forma kasdieniu ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu įgyvendinti per dvejus mokslo metus:

Ugdymo metai, klasė Veiklos sritys, dalykai	5–6	7–8	I–II	Iš viso per 6 ugdymo metus
Dorinis ugdymas Kalbos ir bendravimo ugdymas* Pažintinė veikla Orientacinė veikla Užsienio kalba** Informacinės technologijos** Medijų ir informacinis raštingumas** Meninė veikla Fizinė veikla	1184	1184	1184	3552
Pamokos mokinių ugdymo poreikiams tenkinti Pamokos mokinių specialiesiems ugdymosi poreikiams tenkinti: Specialioji veikla*** Gydomoji kūno kultūra Regos lavinimas Klausos lavinimas Komunikacinių gebėjimų ugdymas Pažintinių gebėjimų ugdymas	296	296	296	888
Pažintinė ir kultūrinė veikla	Integruojama į ugdymo turinį			
Minimalus privalomas pamokų skaičius mokiniui per mokslo metus	740	740	740	740
Neformalusis vaikų švietimas (valandų skaičius per mokslo metus)	148	148	148	444

Pastabos:

* veikla, skiriama kurtiems ir nepritegintiems vaikams (ją sudaro gestų kalba, sakinė ir rašytinė lietuvių kalba ir literatūra) ar vaikams, bendraujantiems ne verbaliniu, o alternatyviuoju būdu;

** veikla, skiriama, atsižvelgiant į mokinio ugdymosi poreikius, gimnazijos mokymosi aplinkas, turimus specialistus, jei ji neintegruojama su kitomis veiklomis;

*** veikla, skiriama sutrikusioms funkcijoms lavinti, specialiajai pagalbai teikti, atsižvelgiant į mokinio sutrikimų pobūdį.

9. Ugdymas veiklomis organizuojamas mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą dėl vidutinio, žymaus ir labai žymaus intelekto sutrikimo, pagal 6 punkto lentelėje nurodytą pamokų skaičių.

10. Mokiniui, dėl cerebrinio paralyžiaus turinčiam judesio ir padėties sutrikimų (išskyrus lengvus), gydomosios kūno kultūros specialiosioms pratyboms skiriamos ne mažiau kaip 74 pamokos per metus.

11. Mokiniui, turinčiam kompleksinių negalių, elgesio ir emocijų, kalbos ir kalbėjimo sutrikimų, specialiosioms pratyboms 5-8, I-II gimnazijos klasėse skiriamos ne mažiau kaip 37 pamokos per metus naudojimosi kompiuteriu ir specialiosiomis mokymosi priemonėmis įgūdžiams formuoti, pažinimo funkcijoms lavinti, kalbiniams ir komunikaciniams gebėjimams ugdyti.

12. 5-8, I-II gimnazijos klasių mokiniui, bendraujančiam alternatyviuoju būdu, tarties, kalbos ir komunikacijos lavinimo specialiosios pratybos gali būti integruojamos į komunikacinės ir pažintinės veiklos, lietuvių kalbos ir literatūros pamokas. Pratybų, komunikacinės ir pažintinės veiklos, lietuvių kalbos ir literatūros pamokų turinys turi derėti.

SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Socialinės-pilietinės veiklos įgyvendinimo poreikį lemia Pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – Bendrosios programos), įtvirtinančios kompetencijų ugdymą mokantis pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas. Ugdymas pagal bendrąsias programas turi padėti mokiniams išsiugdyti komunikavimo, kultūrinę, kūrybiškumo, pažinimo, pilietiškumo, skaitmeninę, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos kompetencijas. Socialinė-pilietinė veikla taip pat prisideda prie bendrosiose programose numatytų kompetencijų ugdymo ir padeda mokiniams praktiškai taikyti įgytas žinias ir gebėjimus bei demonstruoti vertybines nuostatas ir sudaro galimybes pažvelgti į dalykus iš įvairių perspektyvų, ypač pritaikant, išplečiant ir aktualizuojant įgytas žinias gyvenimiškose situacijose.

II SKYRIUS SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

2. Socialinės-pilietinės veiklos tikslas – skatinti mokinius aktyviu dalyvavimu prisidėti sprendžiant aktualias socialines problemas bendruomeniniame ir visuomeniniame gyvenime ir, reflektuojant savo patirtį, ugdytis pilietiškumo, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos bei kitas kompetencijas.

3. Socialinės-pilietinės veiklos uždaviniai:

3.1. skatinti mokinių visapusišką asmenybės brandą ir dalyvavimu grįstą mokymąsi;
3.2. padėti įsisąmoninti kiekvieno asmens atsakomybę kuriant savo asmeninę, vietos bendruomenės ir platesnės visuomenės gerovę bei paskatinti mokinius ieškoti pozityvių saviraiškos būdų;

3.3. skatinti mokinius apgalvoti savo patirtis, ugdytis savistabos įgūdžius, gebėjimą kritiškai įsivertinti savo priimtų sprendimų pagrįstumą ir pridėtinę vertę sau patiems ir bendruomenei, kuriai mokiniai priklauso.

III SKYRIUS SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS TURINYS

4. Socialinė-pilietinė veikla yra mokymosi turinio dalis, atliekama laisvu nuo pamokų metu ir pasirenkama vadovaujantis šiais principais:

4.1. prasmingumo. Socialinė-pilietinė veikla prisideda prie mokinio saviraiškos, asmeninių tikslų įgyvendinimo, pasirinktos veiklos, padeda atrasti jam asmeniškai prasmingą veiklą bei skatina jį orientotis į ne tik į rezultatą, bet ir į patį veiklos procesą, mokytis iš savo klaidų ir pasiekimų bei reflektuoti apie įvairių patirčių naudą. Mokiniai gali įsitraukti į įvairių nevyriausybinų organizacijų veiklą ir prisidėti prie jiems rūpimų problemų sprendimo, pvz., visuomenės sąmoningumo didinimo klimato kaitos klausimais, gyvūnų apsaugos, pažeidžiamų asmenų grupių teisių užtikrinimo klausimais ir pan.;

4.2. asmeninio tobulėjimo. Socialinė-pilietinė veikla pasirenkama atliepiant mokinio interesus ir pomėgius. Socialinė-pilietinė veikla nėra savitikslių, ji turi padėti mokiniams tobulėti, plėsti savo pažinimo ribas, išbandyti save atliekant naujus vaidmenis, patirti naujus kontekstus. Idealu, jei mokiniai savo stiprybes ir talentus gali pritaikyti naujame kontekste ir tai sudaro sąlygas mokiniams įsivertinti savo stiprybes ir numatyti galimas tolesnio mokymosi trajektorijas. Skatinamas mokinių dalyvavimas ir jų pagalba organizuojant įvairias parodas, koncertus, sporto turnyrus, kitus renginius įvairiose socialinės globos institucijose, ligoninėse, telkiant bendruomenes konkrečiam tikslui siekti arba pagalbos teikimas jaunesnio amžiaus mokiniams mokantis, taip pat neformaliojo vaikų švietimo ir užimtumo veiklų organizavimas dienos centrus lankantiems vaikams, mokymosi sunkumų turintiems vaikams, migrantams, savanorystė ikimokyklinio ugdymo įstaigose, mokymas, konsultavimas, paskaitos vedimas, pranešimų skaitymas arba kitos panašios veiklos;

4.3. socialinio teisingumo. Mokinys turi suvokti, kad jis yra didesnės bendruomenės ir visuomenės narys ir kad nuo kiekvieno asmeninio indėlio priklauso visuomenės gerovė. Visuomenės gerovė užtikrinama, kai visoms asmenų grupėms sudaroma galimybė lygiavertiškai dalyvauti socialiniame gyvenime. Mokinių indėlis, net ir pats mažiausias, užtikrinant šias galimybes yra neįkainojama pagalba valstybei ir visiems žmonėms. Todėl mokiniai galėtų būti skatinami savanoriauti teikiant pagalbą savarankiškai arba per įvairias nevyriausybinės organizacijas, teikiančias pagalbą stokojantiems, neįgaliems, vienišiams ir pagyvenusiems asmenims, migrantams ir kitiems mokinių artimoje aplinkoje gyvenantiems ir sunkumų patiriantiems žmonėms ir kt.;

4.4. dalyvavimo. Socialinė-pilietinė veikla turi padėti mokiniui suprasti, kad demokratinės visuomenės grįstos jų piliečių įsitraukimu ir dalyvavimu sprendžiant visuomenei aktualius klausimus ir kad kolektyvinėmis pastangomis galima pasiekti daugiau, nei veikiant individualiai. Todėl mokiniai turi būti skatinami atlikti veiklas ne tik individualiai, bet ir dalyvaujant bendroje veiklose, kurių metu jie mokytųsi pažinti vieni kitus, išklausti skirtingas nuomones, ieškoti sutarimo, argumentuoti nuomones, atlikti įvairius socialinius vaidmenis, dalintis, bendradarbiauti ir padėti vieni kitiems. Galimos įvairios mokinių grupių arba klasių iniciatyvos, siekiant spręsti vietos bendruomenei aktualius klausimus, pvz., organizuoti pilietines iniciatyvas ir / ar jose dalyvauti, taip pat dalyvauti kraštotyrinėje, ekologinėje veikloje, domėtis aplinkosaugine veikla, dalyvauti ekspedicijoje, žygyje, nagrinėti istorinius šaltinius ir kt.

IV SKYRIUS

SOCIALINĖS-PILIETINĖS VEIKLOS ĮGYVENDINIMAS

5. Socialinei-pilietinei veiklai skirtas minimalus privalomas valandų skaičius yra numatytas Kalvarijos gimnazijos ugdymo planų 75, 80, 88 punktuose. Šis laikas nėra įskaičiuojamas į mokinio mokymosi krūvį, tai laisvu nuo pamokų metu vykdoma veikla. Pagrindinio ugdymo programoje socialinei-pilietinei veiklai atlikti gali būti skiriama iki 5 ugdymo dienų, ji turi būti atlikta iki ugdymo proceso pabaigos. Vidurinio ugdymo programoje besimokantis mokinys socialinę-pilietinę veiklą gali atlikti iki mokymosi pagal vidurinio ugdymo programą pabaigos, ji gali būti vykdoma ir mokinių atostogų metu. Už socialinės-pilietinės veiklos koordinavimą atsakingas klasės vadovas bei gimnazijos vadovo paskirtas asmuo (toliau – gimnazijoje paskirtas asmuo).

6. Socialinė-pilietinė veikla vykdoma cikliška: mokinys apmąsto savo mokymosi patirtį ir priima sprendimą, į kokias socialines-pilietines veiklas norėtų įsitraukti, kaip dalyvavimas šiose veiklose padėtų jam augti ir tobulėti. Mokinys planuoja savo veiklas padedamas gimnazijoje paskirto asmens. Mokinys pasirenkia planą pasirinktai socialinei-pilietinei veiklai įgyvendinti, atlieka nusimatytas užduotis, reguliariai apgalvoja savo atliekamos socialinės-pilietinės veiklos prasmingumą ir pridėtinę vertę sau ir gimnazijos bendruomenei, visuomenei; jei reikalinga, mokinys keičia pirminį socialinės-pilietinės veiklos planą ir koreguoja nusimatytas užduotis. Pabaigęs nusimatytas socialinės-pilietinės veiklos užduotis, mokinys įsivertina savo patirtį ir fiksuoja socialinės-pilietinės veiklos įrodymus socialinės-pilietinės veiklos apskaitos lape.

7. Mokslo metų pradžioje mokiniai supažindinami su reikalavimais atliekant socialinę-pilietinę veiklą, gimnazijos organizuojamų konsultacijų dėl socialinės-pilietinės veiklos vykdymo mokiniams grafiku ir atsiskaitymo tvarka.

8. Klasės vadovas individualiai ar grupėje konsultuoja mokinius dėl socialinės-pilietinės veiklos vykdymo, nuolat domisi, kaip sekasi mokiniams, o prireikus siūlo pagalbą. Klasės vadovas su kiekvienu mokiniu ne mažiau nei 2 kartus per mokslo metus organizuotų individualius ugdomuosius pokalbius apie jo patirtis atliekant socialines-pilietines veiklas.

9. Mokinių pareigos atliekant socialinę-pilietinę veiklą:

9.1. pateikti siūlymus dėl galimos socialinės-pilietinės veiklos pobūdžio ir turinio;

9.2. atsakingai vykdyti suplanuotas užduotis;

9.3. prireikus koreguoti socialinės-pilietinės veiklos pobūdį, užduotis ir kt.;

9.4. kaupti savo socialinės-pilietinės veiklos įrodymus;

9.5. dalyvauti ugdomuosiuose pokalbiuose su klasės vadovu ir pateikti reikiamus įrodymus apie atliktas socialines-pilietines veiklas raštu;

9.6. kilus nenumatytais aplinkybėmis, koreguoti, perplanuoti savo socialinę-pilietinę veiklą.

10. Gimnazijos vadovas:

10.1. skiria už socialinės-pilietinės veiklos organizavimą atsakingą klasės vadovą bei koordinuojantį asmenį;

10.2. prireikus sudaro sąlygas mokiniams naudotis gimnazijos infrastruktūra atliekant socialines-pilietines veiklas.

11. Gimnazijoje paskirto asmens, atsakingo už socialinės-pilietinės veiklos koordinavimą, pareigos:

11.1. paaiškinti socialinės-pilietinės veiklos prasmę, reikalavimus, gimnazijos prioritetus ir pateikti gerųjų socialinės-pilietinės veiklos atlikimo pavyzdžių;

11.2. padėti mokiniams pasirinkti socialines-pilietines veiklas ir suprasti, kaip jų patirtis jas atliekant prisidės prie mokinių asmeninio augimo; pateikti rekomendacinio pobūdžio socialinių-pilietinių veiklų sąrašą; padėti mokiniams pasirengti savo socialinės-pilietinės veiklos planus;

11.3. pagal galimybes stebėti, kaip mokiniams sekasi atlikti nusimatytas užduotis; pastebėjus, kad mokiniams kyla sunkumų, kviešti mokinius pokalbio ir teikti reikiamą pagalbą, atsižvelgiant į mokinių amžių ir kontekstą; jei socialinė-pilietinė veikla atliekama už mokyklos ribų, palaikyti ryšį su organizacijų atstovais, domėtis, kaip sekasi mokiniams;

12. ugdymo laikotarpio pabaigoje patikrinti, kad būtų įvykdytas minimalus socialinės-pilietinės veiklos reikalavimas, apibendrinti mokinio patirtį ugdomųjų pokalbių metu. Socialinės-pilietinės veiklos vertinimo rezultatas fiksuojamas mokslo metų pabaigoje įrašu „įskaityta“ („įsk.“) arba „neįskaityta“ („neįsk.“), nurodant veikloms įgyvendinti panaudotą valandų skaičių. Mokiniams, negavusiems įskaityto socialinės-pilietinės veiklos įvertinimo, skiriama papildomo laiko veikloms atlikti.
